



**INTELLEKTUAALSE
OMANDI KAITSE
AASTARAPORT**

2013

Sisukord

Sisukord	3
Eessõna	4
I IO õiguste rikkumine	5
1. IO õiguste rikkumine ja IO kaitse tähtsus.....	5
2. Eesti Intellektuaalomandi ja Tehnoloogiasirde Keskuse tegevus	7
II IO õiguste rikkumiste vastu võitlemine	10
1. Maksu- ja Tolliamet	10
2. Politsei- ja Piirivalveamet	13
3. Justiitsministeerium	14
4. Eesti Autoriõiguste Kaitse Organisatsioon	15
5. Põllumajandusministeerium	18
6. Prokuratuur	20
7. Euroopa ja rahvusvaheliste institutsioonide tegevus.....	23
III 2013. a tulemused	28
1. MTA 2013. aasta tulemused	28
2. PPA 2013. aasta tulemused	44
3. Prokuratuur	45
4. Eesti Autoriõiguste Kaitse Organisatsioon	46
5. Tööstusomandi apellatsioonikomisjoni 2013. aasta otsused ja Riigi Teatajas avaldatud kohtulahendid IO kohta.	47
IV Lühikokkuvõte	57
Intellektuaalse omandi kaitse aastaraport 2013.....	57
Annual report on intellectual property protection 2013 – summary.....	63
Lühendid	69
Tähtsamad õigusaktid	70

Eessõna

Austatud lugeja

Ettevõtlustegevus Eesti ühiskonnas on viimase kahe kümnendi jooksul plahvatuslikult kasvanud. Pidevalt saame meedia vahendusel lugeda uutest algatustest, millega Eesti ettevõtjad valmistuvad maailmas läbi lööma. Uuendusliikkust ning julgust uute asjadega välja tulla hinnatakse kõrgelt. Kuid peale selle mõistavad Eesti ettevõtjad väga hästi ka enda tegevuse algidee hoidmise ja kaitsmise tähtsust. Ettevõtete intellektuaalne omand eristab teda konkurentidest ning võimaldab tulevikus kasvada uueks Eesti Nokiaks.

Käesolev intellektuaalse omandi kaitse aastaraport, mis ilmub teist aastat järjest, on pühendatud kõigile ettevõtlikele inimestele, kes Eesti Nokia otsimisele kaasa aitavad. Aastaraportis antakse lugejale detailne ülevaade intellektuaalomandi rakendamisest Eestis, selle rikkumistest ja rikkumiste vastu võitlemisest. Nii nagu ettevõtlustegevus on ka intellektuaalse omandi kaitse valdkond Eestis kahe kümnendi jooksul palju arenenud, kuid veelgi rohkem on potentsiaali tulevikuks. Hea meel on tõdeda, et näiteks seadusandlikul tasandil juba töötatakse intellektuaalse omandi kaitse suutlikkuse parandamisega.

Kui aastaraportis kirjutatu peaks tekitama lugejas küsimusi või suuremat huvi intellektuaalomandi kaitsmise, hindamise või nõustamise vastu, soovitan julgelt ühendust võtta Eesti Intellektuaalomandi ja Tehnoloogiasirde Keskusega, kust saab kindlasti abi.

Marius Kuningas

EITK direktor

IO õiguste rikkumine

1. IO õiguste rikkumine ja IO kaitse tähtsus

Intellektuaalse omandi (IO) kaitse on vajalik tervele ühiskonnale. Teoste loomine tagab kultuuripärandi säilimise ja tehnoloogia areng annab paremad võimalused kogu majanduses.

IO kaitse on tähtis üksikisikule. See on oluline näiteks isiklike vajaduste paremaks korraldamiseks, haridustaseme tõstmiseks, samuti kultuuriväärtuste nautimiseks. ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis on sätestatud isiku õigus kasutada teadus- ja kultuurisaavutusi ning kehtestatud isiku õigus kaitsta enda loominguga seotud materiaalseid ja moraalseid huve.

IO-d on tunduvalt raskem kaitsta kui materiaalsel omandil, mida saab eristada ja mille puhul on kergem rakendada vajalikke turvameetmeid. Maailm on kaubamärke täis ning kui IO-d on kord juba avalikkusele tutvustatud, on seda alati võimalik kopeerida, reprodutseerida ja võltsida. Kaubamärkide eesmärk on eristada firmade tooteid või teenuseid, sest see tagab kauba kvaliteedi ja loob usaldust.

Kaubamärk võib olla sõna, kujutis või nende kombinatsioonid. Kaubamärk võib olla ka etikett, kleebis, kasutusjuhend, brošüür või pakend.

Kauba võltsimise trend võib pärineda näiteks populaarsetest filmidest, TV-sarjadest, moeriitist või suursündmustest, nagu spordivõistlused või kontserdid. Moekas olemise nimel tehakse kaubamärke tihti järele. Nii tõstetakse kauba hinda ja kandja enesehinnangut.

Meil tuleb muuta suhtumist sellise kauba kasutamisse. Võltsitud toodetega kauplejad võivad oma tegevusega rahastada kuritegelikke, näiteks terroriorganisatsioone. IO-d rikkuva kauba müümine võib tunda tihtipeale süütu tegevus, kuid sellise kauba kasutamisega võivad kaasneda üsna kurvad tagajärjed.

IO õiguste kasvav väärtus on edu näitaja, mis muudab need õigused paratamatult ahvatlevaks ka võltsijatele ja piraatkaubandusega tegelejatele, kellel on küllaldaselt raha ning kellest on saanud tööstuse tasandil tegutsevad ja organiseeritud ettevõtjad.

IO õiguste rikkumisega on vaja võidelda, sest IO õiguste rikkumine tekitab majanduslikku, sotsiaalset ja füüsilist kahju inimestele ning kohalikele kogukondadele. See on väikse riskiga n-ö pehme kuritegevus, kuid võib olla seotud organiseeritud kuritegevusega. Koos loovuse ja uuenduslikkusega kasvab IO väärtus ning see tõmbab endale kurjategijate tähelepanu. See ohustab ettevõtete majandusnäitajaid ning üksikisikute elu ja tervist.

Tegemist on ülemaailmse, mitte ainult riigisisese probleemiga.

IO õiguste rikkumisest on saanud tööstus, mis tapab nii otseselt (ravimid, mänguasjad, varuosad jne) kui ka kaudselt (majandus, maksud, töökohad).

Nii ongi IO õiguste rikkumine saanud ühiskonnale väga suureks probleemiks. Ühelt poolt kannatavad IO õiguste omanikud, kes teevad suuri investeeringuid kauba kvaliteedi, turunduse ja tootemargi parandamiseks ning võitlevad turul oma ettevõtte hea nime eest.

Teiselt poolt kannatab tarbija, kes läheb heas usus ostma kvaliteetse ettevõtte või kaubamärgiga toodet, kuid saab halva kvaliteediga kauba ning toetab seejuures ebaseaduslikku tegevust.

IO-vastane kuritegevus mõjutab ettevõtteid ja üksikisikuid.

- Õiguste valdajal tekib majanduslik surve investeerida oma õiguste kaitseks ja see tekitab omakorda kulusid jaemüüjale.
- Tarbija võib teadmatult osta võltsitud tooteid seaduslikest müügikohtadest. See kahjustab tootemargi mainet ja võib mõjutada müügikoha tulevast müüki.
- Võltsitud toodete valik on laienenud kallitelt tootemarkidelt tavapärasele laiatarbekaubale, millest paljud võivad otseselt ohustada inimese elu ja tervist.
- IO kuritegevusega seotud isikud ei maksa käibemaksu ega muid makse, mis täidavad riigikassat.
- Isikud, kes tegelevad IO-vastase kuritegevusega, on tihti seotud ka teiste kuritegevusliikidega ning kasutavad IO rikkumistega saadud tulu selleks, et rahastada organiseeritud kuritegevust laiemalt.

IO rikkumised on ulatuslikud ja sellise tegevuse võimalik kasum on märkimisväärne. IO rikkumiste eest ette nähtud karistused on aga teiste kuritegudega võrreldes suhteliselt leebed ning seetõttu on IO rikkumised atraktiivne kuritegevuse vorm, mis pakub väikese investeeringuga saavutatavaid suuri kasumeid.

[Karistusseadustiku](#) (KarS) 14. peatükis on välja toodud IO-vastased süüteod ja nendele vastavad karistused.

Eestis 2013. aastal registreeritud IO-vastaste süütegude puhul näeb KarS ette järgmised karistused:

- **KarS § 219. Autorsuse rikkumine** – karistatakse rahatrahvi või kuni kolmeaastase vangistusega.
- **KarS § 222. Piraatkoopia valmistamine** – karistatakse rahatrahvi või kuni kolmeaastase vangistusega. Juriidilist isikut karistatakse rahatrahviga. Kohus konfiskeerib süüteo toimepanemise vahetuks objektiks olnud eseme.
- **KarS § 221. Ebaseaduslikult reprodutseeritud arvutiprogrammi valdamine** – karistatakse rahatrahvi või kuni kolmeaastase vangistusega. Juriidilist isikut karistatakse rahatrahviga. Kohus konfiskeerib süüteo toimepanemise vahetuks objektiks olnud eseme.
- **KarS § 223. Teose ja autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti ebaseaduslik üldsusele suunamine** – karistatakse rahatrahvi või kuni üheaastase vangistusega. Sama teo eest, kui selleks on kasutatud piraatkoopiat, karistatakse rahatrahvi või kuni kolmeaastase vangistusega. Juriidilist isikut karistatakse rahatrahviga. Kohus konfiskeerib süüteo toimepanemise vahetuks objektiks olnud eseme juhul, kui selleks on kasutatud piraatkoopiat.
- **KarS § 224. Piraatkoopiaga kauplemine** – karistatakse rahatrahvi või kuni kolmeaastase vangistusega. Juriidilist isikut karistatakse rahatrahviga. Kohus konfiskeerib süüteo toimepanemise vahetuks objektiks olnud eseme.
- **KarS § 226. Patendi, kasuliku mudeli, kaubamärgi, tööstusdisainilahenduse ja mikrolülituse topoloogia omaniku ainuõiguse rikkumine** – karistatakse rahatrahvi või kuni kolmeaastase vangistusega. Juriidilist isikut karistatakse rahatrahviga. Kohus konfiskeerib süüteo toimepanemise vahetuks objektiks olnud eseme.
- **KarS § 227. Võltsitud kaubaga kauplemine** – karistatakse rahatrahvi või kuni kolmeaastase vangistusega. Juriidilist isikut karistatakse rahatrahviga. Kohus konfiskeerib süüteo toimepanemise vahetuks objektiks olnud eseme.

[Autoriõiguse seadus](#) (AutÕS) näeb karistusena ette rahatrahvi kuni 300 ühikut ja sama teo eest juriidilisele isikule rahatrahvi kuni 32 000 eurot. AutÕS §-des 812–814 sätestatud väärtegade puhul on politsei-asutusel ka õigus vääртеo toimepanemise vahetuks objektiks olnud ese konfiskeerida.

2. Eesti Intellektuaalomandi ja Tehnoloogiasirde Keskuse tegevus

MTÜ Eesti Intellektuaalomandi ja Tehnoloogiasirde Keskus (EITK, endine Patendiinfo Keskus) on tegutsenud alates 2013. aasta jaanuarikuu lõpust ja pakunud intellektuaalomandialaseid tugiteenuseid kõigile valdkonnast huvitatuile. Tehakse IO-uuringuid, pakutakse infoteenuseid, nõustatakse ettevõtteid IO küsimustes ja korraldatakse koolitusi. EITK käsutuses on mahukas IO õiguskaitse raamatute ja ajakirjade fond.

Üldsuse IO teadlikkuse suurendamiseks korraldab EITK laiemale avalikkusele mõeldud seminare, pakub ettevõtetele koolitusi ja osaleb koostööpartnerite teabepäevadel.

EITK teenused

- **Tehnika taseme uuringu** eesmärk on anda patendiandmebaaside põhjal ülevaade konkreetse tehnoloogiavaldkonna tehnilistest lahendustest. Uuringuga selgitatakse, kas patenteeritav leiutus on maailma mastaabis uus või on analoogseid leiutisi või tehnilisi lahendusi juba varem olemas olnud. Samuti annab see uuring teavet nii võimalike koostööpartnerite kui ka konkurentide kohta.
- **Patendipuhutuse ehk tegutsemisvabaduse uuringu** eesmärk on teha kindlaks, kas kavandatav toode või leiutus ei riku (või rikub) mõne tururiigis kehtiva patendi õigusi, ning aidata sellega ettevõtjal teha edasisi äriotsuseid, hoidudes patenti rikkuva toote turustamisest.
- **Tehnoloogia- ja/või konkurentide seire** võimaldab jälgida tegutsemisvaldkonnas toimuvat süstemaatiliselt ja operatiivselt ning olla pidevalt kursis konkurentide tegevuse, nende uute arenduste ja IO kaitsestrateegiaga.
- **Infootsingu** eesmärk on leida kliendile vajalikku tööstusomanditeavet. Infot otsitakse nii leiutiste, tööstusdisaini kui ka kaubamärkide kohta.
- **IO auditi** eesmärk on hinnata ettevõtte immateriaalset vara ja võimet seda juhtida. IO audit annab teadmisi, kuidas korraldada ettevõttes võimalikult tõhus ja otstarbekas immateriaalsete varade kaitse.

IO õiguste jõustamine

IO õiguste jõustamine on seotud sanktsioonide ja protseduuridega, mida saab kohaldada IO õiguse rikkumise korral. Kuivõrd IO õiguste jõustamine on siseturu arenemiseks esmatähtis, pöörab EITK järjest suuremat tähelepanu just IO õiguste jõustamisega seonduvale ja avalikkuse teadlikkuse suurendamisele.

IO õiguste jõustamise all mõeldakse õiguste omaniku tegevust tema õiguste rikkumise korral. Jõustamistegevustena võib nimetada kohtuväliseid leppeid õiguste rikkujaga, vaidlustamist tööstusomandi apellatsioonikomisjonis või kohtus ja tollimeetme rakendamist. Õigus IO-le tekib automaatselt teose loomisega (autoriõigus), avalikustamisega (Euroopa Ühenduse registreerimata tööstusdisainilahendus), registreerimisega patendiametis (patendid, kasulikud mudelid, kaubamärgid, registreeritud tööstusdisainilahendused, geograafilised tähised, mikrolülituste topoloogiad).

Euroopa Liidu õigusakte IO õiguste jõustamise kohta:

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv IO õiguste jõustamise kohta (2004/48/EÜ);
- Euroopa Parlamendi 22. septembri 2010. aasta resolutsioon IO õiguste jõustamise kohta siseturul (2009/2178(INI)).

Keskusel on välja kujunenud märkimisväärne koostöövõrgustik. Eestis tehakse koostööd maakondlike arenduskeskuste, ülikoolide tehnoloogiasirde keskuste, Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse, Tehnopoly ja mitme kompetentsikeskusega.

EITK on asunud looma IO-d käsitlevat portaali intellektuaalomand.ee ning koostöös EITK ja Ameerika Ühendriikide suursaatkonnaga on valminud uue ülesehitusega portaali www.autor.ee ja mobiilne veebilahendus. Nüüdsest on kõigil huvilistel võimalik nimetatud portaali kaudu esitada autoriõigusteteemalisi küsimusi asjaomase valdkonna spetsialistidele. Küsimustele vastuseid saada on lihtne: tuleb minna leheküljele autor.ee, saata enda küsimus spetsialistile ning peagi antakse täpne vastus koos selgitustega.

2013. aastal on EITK mitmesajal korraldanud kliente infopäringutes, üle saja korra teinud patendiuuringuid ja nõustanud ettevõtjaid intellektuaalomandi küsimustes.

Alustati mitme IT-projektiga, mille eesmärk on lihtsustada tulevikus intellektuaalomandit puudutava info kättesaamist. Praeguseks on juba valminud [intellektuaalomandi kalkulaator](#), mis võimaldab kõigil soovijatel välja arvutada, palju läheks maksma patendi, kasuliku mudeli, kaubamärgi või tööstusdisainilahenduse registreerimine ja jõushoidmine eri riikides.

Rahvusvaheliste projektide raames tegi EITK koostööd mitmesuguste organisatsioonide ja asutustega. EITK meeskond on käinud nõustamas arenguriikide patendiameteid ja ettevõtjaid.

19.11.–23.11.2013 osales EITK delegatsioon Moldovas toimunud messil „Infinvent” ning selle raames toimunud innovatsiooni ja tehnoloogiasiret käsitleval konverentsil. Messil osalesid innovatsiooni edendavad ettevõtted ja asutused Moldovast, Rumeeniast, Sloveeniast, Valgevenest, Hiinast, Itaaliast ja Eestist, lisaks Euroopa Patendiamet. Samuti kohtuti Moldova Intellektuaalomandi Büroo (AGEPI) esindajatega, kellega arutati võimalikke koostööteemasid tulevikuks.

2014. aastal aitame Euroopa Liidu idapartnerluse projekti raames Kõrgõzstaniga eri ametkondi intellektuaalomandialase teabe vahendamises ja teadlikkuse suurendamises.

EITK eesmärk on algatada uusi koostööprojekte ning teha koostööd rahvusvaheliste ja riigisiseste partneritega, nagu OHIM, WIPO, EuropeAid. Tähtis on ka tugevdada IO-alast koostööd oluliste kolmandate riikidega ja osaleda tehnilise abi projektides.

Koostöös patendivolinikega korraldas EITK 2013. aastal neli IO-teemalist seminari, mis tõid kohale rohkelt huvilisi:

- **„Ühenduse patent – mis see on?”**, 19.02.2013. Seminari viis läbi patendivolinik Margus Sarap.
- **„Kaitsmise strateegia – miks valida üks või teine tee?”**, 30.04.2013. Seminari viisid läbi patendivolinikud Margus Sarap ja Mikk Putk.
- **„Kuidas muuta tehnilist lahendust uudseks ja anda talle leiutustase?”**, 23.09.2013. Koolituse raames tutvustati praktiliste näidete abil, kuidas patenteerida leiutist, mis enda loomult sarnaneb

juba varem patenteeritud leiutistega. Seminari viisid läbi Sarap ja Partnerid Patendibüroo ning EITK esindajad.

- „**Kaubamärgiõiguse A ja O**”, 14.11.2013. Seminaril käsitleti järgnevaid teemasid: kuidas, millisena ja kus peaks kaubamärgi registreerima, millal ja miks on ettevõttel mõtet kaubamärgi õiguskaitseesse investeerida, milliseid eeliseid annab registreeritud kaubamärk, kuidas registreeringust tulenevaid õigusi teostada. Seminari viis läbi patendibüroo RestMark patendivolinik Kaie Puur.

01.10.2013 toimus Tallinna ettevõtluspäeva raames Viru konverentsikeskuses EITK seminar „Võltskaubandus ja intellektuaalomandi kaitse Eestis”. Seminaril anti ülevaade võltskaubanduse levikust Eestis, selle ohtudest kohalikule ettevõtjale ning IO riigisisest ja rahvusvahelisest kaitsest.

23.–25.10.2013 toimus Tallinnas rahvusvahelise intellektuaalomandi ühenduse [Innovaccess](#) konverents, mida korraldas EITK. Üritusel astusid üles eksperdid Iirimaalt, Portugalist, Prantsusmaalt, Saksamaalt ja mujalt. Konverentsil pandi paika täpsem tegevuskava 2014. aastaks.

27.–28.11.2013 toimus õiguskaitseorganitele mõeldud rahvusvaheline seminar „**A practical training seminar for Estonian Police and Customs officers enforcing Intellectual Property Rights**”. Seminari korraldamise partner oli The [Anti-counterfeiting Network REACT](#). Seminaril tutvustati kaubamärke, disainilahendusi ja patente; näidati praktilisi erinevusi originaalide ja võltsingute vahel ning anti kasulikku teavet, mida teha rikkumise kahtluse korral. Lektoritena astusid üles selliste mainekate rahvusvaheliste ettevõtete nagu Nike, L`Oreali, Canoni, Puma ja Louis Vuittoni esindajad. 27. novembril toimus seminar Narvas hotellis Inger ja 28. novembril Tallinnas Meriton Grand Conference & Spa Hotellis.

IO õiguste rikkumiste vastu võitlemine

1. Maksu- ja Tolliamet

Tollikontrolli tegemisel on Maksu- ja Tolliameti (MTA) üks kohustusi jälgida, et üle Euroopa Liidu piiri ei liiguks IO õigusi rikkuvat ja seega keelatud kaupa.

MTA roll

Äritegevus intellektuaalset omandit rikkuvate kaupadega on tõsine probleem. Enamik sellistest kaupadest tuuakse EL-i kolmandatest riikidest. Seetõttu on tollil selliste kaupade impordi tõkestamisel võtmeroll.

Õiguslik alus

2013. a tegutses toll koosõlas nõukogu määrusega (EÜ) nr 1383/2003, teatavate intellektuaalomandi õiguste rikkumises kahtlustatavate kaupade suhtes võetava tollimeetme ja kõnealuseid õigusi rikkuvaks tunnistatud kaupade suhtes võetavate meetmete kohta. Määrus sätestab protseduurid IO järelevalveks kaupade impordil ja ekspordil. Seoses õiguslike probleemidega on tollil võimalus kontrollida transiidiprotseduuril olevate kaupade IO õiguste võimalikke rikkumisi ainult selliste asjaolude olemasolul, millest nähtub konkreetne oht, et neid kaupu soovitakse petturlikul teel Euroopa Liidu turule paisata.

2013. aasta oli viimane aasta, millal MTA tegutses nõukogu määruse (EÜ) nr 1383/2003 kohaselt. 1. jaanuaril 2014 hakkas kehtima [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus \(EL\) nr 608/2013. 12. juuni 2013](#), mis käsitleb IO õiguskaitse tagamist tollis ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1383/2003.

Uus määrus sätestab tolli menetluskorra, jõustamaks IO õigusi kauba suhtes, mis kuulub tollikontrolli ja tollijärelevalve alla.

Uus määrus:

- laiendab IO õiguste rikkumiste nimekirja, hõlmates lisaks kaubanimed, mikrolülituste topoloogia, kasulikud mudelid, paralleelkaubanduse ja tehnilistest meetmetest kõrvalehoidmisest tulenevad rikkumised;
- korrigeerib menetlust, et vähendada halduskoormust ja kulusid;
- tagab kvaliteetse teabe laekumise tolliasutustele, et riske paremini analüüsida;
- sisaldab meetmeid, mis tagavad paremini seaduslike ettevõtjate huve.

Tollikontrolli tulemused

2013. a tehti tollis 216 tollikontrolli, mille eesmärk oli selgitada välja, kas kahtlusalune kaup rikub IO õigusi.

Kontrollitavaid kaupu oli kokku 4576 tk, neist 2045 osutusid võltskaupadeks ning konfiskeeriti.

Väärrib märkimist, et ainult seitsmel juhul oli kontrollitava kaubapartii suurus üle saja toote. Tolli hinnangul ei ole Eesti suurte võltskaubapartiide sihtriigiks. Tüüpiliselt on tollis tegemist väikeste saadetistega,

suur osakaal (u 75% juhtudest) on veebikauplustest tellitud võltskaupadel. Tolle jaoks on probleemiks, et märkimisväärne osa õiguste valdajatest, kes on esitanud tollile taotluse meetmete rakendamiseks oma õiguste kaitseks, ei pea siiski vajalikuks nende meetmete rakendamist väikeste kaubakoguste korral. Umbes 35% juhtudest on toll kontrollitava kauba vabastanud põhjusel, et õiguste valdaja esindaja ei ole tolli pöördumisele reageerinud või on teatanud, et kogus on sellega tegelemiseks liiga väike.

Samuti tuleb silmas pidada, et toll pöörab tähelepanu ka võltsitud ravimitele. 2013. a avastas toll eeskirjadele mittevastavaid ravimiks liigituvaid saadetisi 1175 korral, kuid neid juhtumeid käsitleti ravimite kohta kehtivate eeskirjade järgi.

Tulevikuplaanid

Üldmainitud väikesaadetiste teema on tollile proovikivi, millega tuleb tegeleda. Eesmärgiks on töötada välja oludele kohandatud meetodid posti- ja pakiliikluse jaoks ning tugevdada tollialast riskijuhtimist. Toll soovib jätkuvalt arendada koostööd õiguste omanike esindajate ja teiste IO õiguste jõustamisega seotud pooltega. Et oma ülesannetega edukalt toime tulla, vajab toll asjakohast teavet, eeskätt riskiinfot kontrolli objektide selekteerimiseks ning infot IO õigusi rikkuvate kaupade äratundmiseks.

Tolle sekkumise võimalused

Kauba kinnipidamiseks ei piisa vaid sellest, et kaubal on kasutatud mingit kindlat kaubamärki või disainilahendust. Et hoida ära kauba vaba liikumise põhimõtte rikkumist, peab kauba kinnipidamiseks olema põhjendatud kahtlus – tõendid ja muu teave, mis annab MTA ametnikule aluse arvata, et IO õigusi kasutatakse õiguste valdaja teadmata ja loata. MTA-l on olemas kriteeriumid, mille alusel saab hinnata võimalikku IO õiguste rikkumist.

Selleks, et toll saaks sekkuda, peab õiguste valdaja esitama temale meetmetaotluse, paludes sellega tollil kinni pidada IO õiguste rikkumise kahtlusega kaupa.

Meetmetaotlus

- riigisisene või ühenduse meetmetaotlus;
- kehtivusaeg üks aasta, kuid seda saab pikendada;
- ühenduse meetmetaotlus kehtib kõikides liikmesriikides võrdsetel alustel.

Toll võib tegutseda ka omal algatusel ehk *ex officio*: toll peab põhjendatud kahtluse korral kauba kinni ja teavitab sellest õiguste valdajat või tema esindajat.

Ex officio

- kahtlus võimalikust IO rikkumisest;
- õiguste valdaja peab meetmetaotluse esitama kolme tööpäeva jooksul;
- õiguste valdaja peab esitama tollile nõutud lisateavet;
- *ex officio* sekkumise puhul esitatud meetmetaotlus kehtib samuti üks aasta (esitatud taotlus ei hõlma ainult konkreetset juhtumit) ja seda saab pikendada samadel tingimustel kui ennetavalt esitatud meetmetaotlust.

Õiguste valdaja lisavõimalused tolli abistamiseks

- „New Trends”,
- „Red Alert”.

Euroopa Komisjon on välja andnud mahuka tolliasutuse sekkumise taotluste esitamise [juhendi](#), mis sisaldab õiguste valdajale vajalikku üksikasjalikku teavet, mida tuleb arvestada meetmetaotluse esitamisel. Juhendis on olemas meetmetaotluste esitamise ning ka „New Trends” ja „Red Alert” vormid. Juhend on saadaval aadressil

Kui toll on kauba kinni pidanud

Kui toll on kauba kinni pidanud *ex officio* menetlusega, on IO õiguste valdajal või tema esindajal tolli sekkumise meetmetaotluse esitamiseks aega kolm tööpäeva. Kinnipeetud kaubale hinnangu andmiseks on õiguste valdajal aega kokku 10 + 10 tööpäeva. Kergesti rikneva kauba puhul on hinnangu andmise tähtaeg kolm tööpäeva.

Kaup tuleb vabastada, kui õiguste valdaja või tema esindaja

- ei esita tolli sekkumise meetmetaotlust;
- ei esita tolli sekkumise meetmetaotlust tähtaja jooksul;
- ei anna ettenähtud tähtaja jooksul kaubale hinnangut;
- annab hinnangu, mille kohaselt ei ole tegemist IO-d rikkuva kaubaga.

MTA koostöö teiste õiguskaitseorganitega nii riigi sees kui ka rahvusvaheliselt on suuresti juhtumipõhine: MTA saab ja annab infot seoses konkreetsete juhtumite menetlemisega. Igapäevane meetmetaotluste ja imporditavate kaupade kontrollimist puudutav koostöö sujub enamasti ladusalt.

Rahvusvahelise koostöö alla saab liigitada osalemise järelevalve infosüsteemides, mille kaudu liigub teavet muu hulgas IO õiguste teemal. Koostöövõrgustik on loodud ka võltsitud ravimite valdkonnas seoses *Medicrime*'i konventsiooniga.

MTA esindaja osaleb alaliselt tolliseadustiku komitee võltsitud ja piraatkaupade sektsiooni töös. IO teemaga seoses osaletakse ka võltsitud ravimite valdkonnas Euroopa ravimi- ja tervishoiukvaliteedi direktoraadi (EDQM) organiseeritud ühtsete kontaktpunktide võrgustiku töös.

2013. aastal ei osalenud MTA IO-alastes riigisisestes ega rahvusvahelistes ühisoperatsioonides.

2013. aastal osales MTA järgmistel IO-teemalistel koolitustel ja seminaridel:

- International Trademark Associationi (INTA) egiidi all korraldas Patendibüroo TURVAJA OÜ 05.09.2013 ümarlaua teemal „Intellektuaalomandialaste süütegudega seonduvad küsimused”.
- Rahvusvaheline IO-alane seminar „A practical training seminar for Estonian Police and Customs officers enforcing Intellectual Property Rights”. Seminarid toimusid 27.11.2013 Narvas ja 28.11.2013 Tallinnas. Kokku osales 44 tolliametnikku.
- The Office for Harmonization in the Internal Marketi (OHIM) seminar „Combating Pharmacrime” A Knowledge Building Conference on Counterfeit Medicines. A Co-hosted event by EUROPOL

& EU Observatory on IP Infringements. Supported by the Pharmaceutical Security Institute (PSI). Seminar toimus 26.–28.06.2013 Alicantes.

- OHIM-i seminar „Awareness and Knowledge Building Conference on Counterfeit Household Products and Fake Automotive Parts” koostöös EUROPOLiga, toetanud U.S. Immigration and Customs Enforcement (ICE). Seminar toimus 04.–06.11.2013 Alicantes.
- EDQM-i koolitus „RAINING FOR SINGLE POINTS OF CONTACT (SPOCs) AND OFFICIALS FULFILLING ALL OR SOME SPOC FUNCTIONS TO FIGHT COUNTERFEITING OF MEDICAL PRODUCTS AND SIMILAR CRIMES AND TO PROTECT PUBLIC HEALTH”. Koolitus toimus 28.–29.05.2013 Riias.

2. Politsei- ja Piirivalveamet

Intellektuaalse omandi vastaste süütegude peamised koosseisud on loetletud karistusseadustiku peatükis 14. Kriminaalpolitsei juhindub enda töös siseministri ja justiitsministri vahelisest kokkuleppes, millega määratakse riigi kuritegevusevastased prioriteedid. Intellektuaalse omandi vastased süüteod prioriteetide hulka ei kuulu. See tähendab, et regulaarset sihtsuunitlusega järelevalvet politsei poolt selle valdkonnaga seoses ei toimu ning peamiselt avastatakse sellised rikkumised üldise kontrolli käigus või laekunud info alusel. Menetluslikus mõttes pöörab politsei selles valdkonnas peatähelepanu isikutele, kelle eesmärk on varalise kasu saamine, ehk nendele, kelle tegevusel on äriiline eesmärk. Samas esineb teadaolevalt ka juhtumeid, kus nt piraattarkvara kasutatakse äriühingu igapäevatoos.

Tähelepanu peab juhtima sellele, et kaubamärgi võltsingute ja muude intellektuaalset omandit puudutavate rikkumiste ära hoidmisel ja tõkestamisel on oluline roll kaubamärgi omanikul või muul seaduslikke õigusi omaval isikul ning tema volitatud esindajal, kuna peamised vaidlused sel teemal lahendatakse seaduse kohaselt tsiviilkohtus.

Sageli esineb olukord, kus kaubamärgi omanik ei ole üldsegi huvitatud kriminaaluurimisest. Üheks põhjuseks võib olla see, et uurimiseks vajalik ekspertiis läheb liiga kalliks ja seetõttu pole majanduslikult mõttekas asja politseile uurida anda. Sellisel juhul ei saa ka politsei anda juhtunule õiguslikku hinnangut. Samuti ei saa politsei anda hinnangut selle kohta, kas tegemist on originaali või võltsitud kaubaga – seda peab ütlema kaubamärgi omanik. Kui kaubamärgi omanik äravõetud võltsimistunnustega kaubale hinnangut ei anna, tuleb aga juba alustatud kriminaalmenetlus lõpetada. Kurjategijad püüavad kasutada seda teed, et toovad riiki vähem tuntud kaubamärkide koopiaid, sest suuremate tootemarkide puhul on ka Eestis nende esindajad olemas.

Väärteomenetlus

PPA puutub rohkem kokku autoriõiguse seadusega, milles sätestatud väärteokoosseisude menetlemise pädevus on politseile antud. §-des 812–814 sätestatud väärtegude puhul on politseiasutusel ka õigus väärteo toimepanemise vahetuks objektiks olnud ese konfiskeerida. Väärteguisid menetletakse väärteomenetluse seadustiku, konfiskeerimisel ka karistusseadustiku alusel. Kuna nimetatud väärteoasjades ei ole karistusena ette nähtud aresti, viib politsei ise menetluse lõpuni ja teeb karistamisotsuse. Ka konfiskeerimise eesmärgil ei ole vaja kohtusse pöörduda, sest politseile on antud konfiskeerimisõigus.

Kriminaalmenetlus

Regulatsioon – lähtutakse kriminaalmenetluse seadustikust (KrMS) ja KarS-i 14. peatükis „Intellektuaalse omandi vastased süüteod” sätestatust.

Olenevalt menetlusest võib kriminaalmenetlus alata tunnistaja ütlustest, avaldusest, kuriteoteatest või muust teabest. Alustatakse menetlustoiminguga, milleks võib olla tunnistaja ülekuulamine, isiku kinnipidamine, läbiotsimine või midagi muud olenevalt sellest, kuidas oleks parem ja õigem konkreetse juhtumi puhul käituda.

Kui kriminaalmenetlus on lõpetatud, liigub toimik prokuratuuri, kes võib kasutada vahel kokkuleppemenetlust või saata süüdistusakti kohtusse, kus see arutlusele tuleb. Teinekord kasutatakse ka oportunitaeti ja isikule pannakse kohustus tasuda kindel summa riigituludesse. Tavaliselt mõistab kohus sellistes asjades rahakaristusi.

Politsei- ja Piirivalveamet ei osale alaliselt IO-d puudutavate rahvusvaheliste institutsioonide töös ning 2012. aastal ei osalenud ta ühelgi rahvusvahelisel ühisoperatsioonil. Rahvusvahelise koostöö tasandil on kõnealusel aastal piirdunud konkreetsete menetluste puhul õigusabitaotluste edastamisega asjaomastele välisriigi õiguskaitseorganitele.

2013. aastal osales PPA järgmisel IO-teemalisel seminaril:

- Rahvusvaheline IO-alane seminar „A practical training seminar for Estonian Police and Customs officers enforcing Intellectual Property Rights”. Seminarid toimusid 27.11.2013 Narvas ja 28.11.2013 Tallinnas. Kokku osales kaheksa PPA ametnikku.

3. Justiitsministeerium

Intellektuaalomandiõiguse areng ja saavutused Eestis on tihedalt seotud rahvusvaheliste ja Euroopa Liidu asjaomases valdkonnas toimunud muutustega. Õigusloomeliste saavutustena tuleb esmalt kindlasti ära märkida ühtse patendikohtu kokkuleppe allkirjastamine 25 Euroopa Liidu liikmesriigi poolt tõhustatud koostöö raames. Ühtse patendikohtu kokkulepe allkirjastati 19.02.2013 ja see vajab kehtima hakkamiseks liikmesriikides ratifitseerimist. Uue kohtusüsteemi tegevuse alguseks planeeritakse 01.01.2015 ning ettevalmistustööd kohtu tööks vajalike relementide loomiseks käivad. Eesti kasutas koos Rootsi ja teiste Baltimaadega kokkuleppes sisalduvat võimalust luua regionaalne kohtudivisjon, mis hakkab põhikohaga tegutsema Stockholmis ja võimaldab vaidlusi lahendada kõigis regionaaldivisjoni riikides.

2013. aastal algasid läbirääkimised ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi ettepaneku üle kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 207/2009 ühenduse kaubamärgi kohta.

Euroopa Komisjon on välja tulnud ka täiesti uue direktiivi algatusega, mis käsitleb ärisaladuse kaitset. Läbirääkimised on alles algusjärgus, aga kui direktiiv kunagi vastu võetakse, siis saab sellest kindlasti uus verstapost intellektuaalse omandi kaitsmisel Euroopas.

Autoriõiguse vallas võib välja tuua Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi vastuvõtmise orbteose teatavate kasutusviiside kohta 25.10.2012, mis võetakse Eesti õigusesse üle 2014. aastal. Tegemist on direktiiviga, mille alusel luuakse vajalikud normid teose tunnistamiseks orbteoseks ja selliste teoste kasutamiseks. Direktiivi ülevõtmiseks on kavas muuta Eestis eelkõige autoriõiguse seadust.

Euroopa Liidus on arutamisel veel ka direktiivi eelnõu, mis tegeleb autoriõiguse ja autoriõigusega kaasnevate õiguste kollektiivse teostamise ning muusikateoste internetiõiguste multiterritoriaalse litsentsimisega siseturul. Läbirääkimised selle algatuse üle on jõudnud lõpusirgele ning peatselt on oodata ka direktiivi vastuvõtmist, millele järgneb Eesti riigisisene õigusloome direktiivi ülevõtmiseks. Direktiivi eesmärk on luua ühtsed reeglid kõigile suurtele piiriülevalt litsentse andvatele kollektiivse esindamise organisatsioonidele. Paranema peaks nii teoste kasutajate võimalus olemasoleva loomingu tarbimiseks kui ka autorite õiguslik positsioon oma teoste turustamisel.

Seega võib öelda, et Euroopa Liidus on autoriõiguse kaitse vallas toimumas murranguline areng ja Eestil on kõiges selles oma sõna kaasa öelda.

WIPO raames on 2013. a vastu võetud nägemispuudega isikute rahvusvaheline leping (*Marrakesh Treaty to Facilitate Access to Published Works by Visually Impaired Persons and Persons with Print Disabilities*), millega on plaanis ühineda ka Eestil ja Euroopa Liidul. Lepingu eesmärk on riiklikul tasandil tagada nägemispuudega või muu trükikirja lugemise puudega isikute jaoks autoriõiguse piirangud ja erandid ning võimaldada piiriülevalt vahetada avaldatud teoste nägemispuudega inimestele mõeldud eksemplare, mis on valmistatud autoriõiguse piirangu või erandi alusel mis tahes lepinguosalisel riigis. Lisaks on 2012. a WIPO raames vastu võetud rahvusvaheline audiovisuaalsete esituste leping (*Beijing Treaty on Audio-visual Performances*), millega on Eestil ning Euroopa Liidul samuti plaanis ühineda. Lepingu eesmärk on täita senine lünk rahvusvahelises õiguses, garanteerides audiovisuaalse teose esitajatele samaväärsed õigused nende esitajatega, kelle esitused on salvestatud fonogrammidele.

Riigisiselt on 2013. aasta kõige olulisemaks seadusloomeliseks arenguks jätkuv intellektuaalomandiõiguse kodifitseerimine, mille lõplik tulemus peab valmima 2014. aasta sügiseks. Rohkem teavet intellektuaalse omandi kodifitseerimise projekti kohta on võimalik leida [intellektuaalomandi ajaveebist](#).

4. Eesti Autoriõiguste Kaitse Organisatsioon

MTÜ EAKO alustas tegevust 2. jaanuaril 1999. aastal, et võidelda autoriõiguse rikkumistega Eestis. EAKO tegevuse peaesmärk on avastada ja tõkestada autoriõiguse seadusega kaitstavate objektide ebaseaduslik kasutamine Eesti Vabariigis. EAKO keskendub peamiselt filmi, muusika ja interaktiivsete mängude autoriõiguste kaitsele. Rohkem kui 13 aasta pikkuse tegevuse käigus on organisatsioon etendanud põhirolli autoriõiguse rikkumiste osatähtsuse vähendamisel Eestis.

EAKO koostööpartnerite hulka kuuluvad muu hulgas:

- Motion Pictures Association of America (MPAA), kes esindab järgmisi Ameerika filmistuudiodid: Paramount Pictures Corporation, Sony Pictures Entertainment Inc., Twentieth Century Fox Film Corporation, Universal City Studios LLLP, Walt Disney Studios Motion Pictures, Warner Bros. Entertainment Inc.;
- tarkvaraettevõtte Sony Computer Entertainment Europe Ltd (SCEE);
- International Federation of Phonographic Industry (IFPI), kes esindab rahvusvahelist fonogrammitööstust;
- Nordisk Copyright Bureau (NCB), kes esindab muusikateoste salvestamise õigusi.

EAKO valvab loometööde kasutamise seaduslikkuse järele, et aidata ära hoida suuremaid autoriõiguse rikkumisi Eestis. Organisatsioonil on tihe koostöö politsei ja tollitöötajatega autoriõiguse rikkumiste avastamisel, tõkestamisel ning menetlemisel. EAKO annab kohtutele ja riigi juurdlusasutustele autoriõiguste rikkumise kohta eksperdihindanguid. Võitluses internetipiraatluse vastu teeb EAKO tihedat koostööd Eesti suuremate internetiteenuse pakkujatega. See annab võimaluse hoida kohalikku serveriparki võimalikult puhtana ja eemaldada õigustrikkuvat sisu operatiivselt.

Internet

Internetis toimuvad autoriõiguse rikkumised moodustavad kaalukaima osa EAKO tööst autoriõiguse rikkumiste tõkestamisel.

Kõige probleemsemad IO õigusi rikkuvat sisu pakuvad veebikeskkonnad on:

- kasutajate poolt genereeritud sisuga veebikeskkonnad, nt Youtube, Grooveshark, Kinostok jt. 2013. aastal tuvastati ja lõpetati neis keskkondades 35 239 õigusrikkumist;
- failimahutuskeskkonnad (*cyberlockers*), nt Hotfile, Rapidshare, Fileserve jmt, ning nende linke jagavad foorumid. 2013. aastal tuvastati ja lõpetati neis keskkondades 16 579 õigusrikkumist;
- avalikud ja piiratud ligipääsuga FTP-serverid. 2013. aastal tuvastati ja lõpetati 8034 õigusrikkumist;
- veebilehed (sh veebiraadiod, Torrent Trackeri veebilehed, Torrenti otsingumootorid). 2013. aastal tuvastati ja suleti õigustrikkuvat sisu 22 veebilehel.

2013. aasta novembrikuu seisuga on EAKO tuvastanud ja lõpetanud 59 874 veebikeskkonnas toime pandud õigusrikkumist.

2012. aastal oli tuvastatud veebikeskkonnas toime pandud õigusrikkumiste koguarv 94 483, 2011. aastal 52 584.

Füüsiline piraatlus

Turgudel ja kauplustes toimuvate füüsilise piraatluse juhtumite arv on aasta-aastalt selgelt kahanenud. 2013. aastal tehtud kontrollkülastuste käigus ei tuvastanud EAKO ühtki liikmete õigusi rikkuvate toodete ebaseadusliku leviku juhtumit turgudel ja kauplustes.

Kaalukaim osa füüsilise piraatluse juhtumitest pannakse toime veebikeskkondade vahendusel, eelkõige kuulutuslehtede, oksjonite ja foorumite kaudu, ning on enamjaolt seotud füüsiliste isikute poolt IO õigusi rikkuva kauba levitamise (Sony PlayStationi tooted, DVD-filmid ja CD-muusika).

2013. aasta novembrikuu seisuga on EAKO tuvastanud ja sulgenud 318 veebikuulutust/oksjonit.

2012. aastal oli tuvastatud ja suletud veebikuulutuste/oksjonite arv 344.

Olulisemad teavitusprojektid

Intellektuaalse omandi alaste teadmiste suurendamine koolides, teavitusprojekt „Kaitstes loovust”

- Projekti koostööpartnerid on Ameerika Ühendriikide suursaatkond, Junior Achievement Eesti, Eesti Intellektuaalomandi ja Tehnoloogiasirde Keskus, Forum Cinemas AS, Pirita Majandusgümnaasium ja Berit Kontsert.

- Projekti kirjeldus: oktoobris 2013 avas EAKO koos Ameerika Ühendriikide saatkonna ja Junior Achievement Eestiga kampaania „Kaitstes loovust”. Ligikaudu 150 õpetajat said intellektuaalse omandi õppe-DVD, mille kaaskirjas paluti korraldada 10.–12. klassi õpilastele intellektuaalse omandi tund ja esseekonkurss teemal „Oma loomingu kaitsmise väljakutsed internetiajastul”. Laekunud essee põhjal kutsutakse valitud õpilased ja õpetajad töötuppa, mis toimub 2014. aasta 7.–8. märtsil Pirita Majandusgümnaasiumis ning milles käsitletakse erinevaid intellektuaalse omandi teemasid ja praktilisi küsimusi ning lahendatakse mitmesuguseid ülesandeid. Teavitusprojekti „Kaitstes loovust” sihtrühm on 1/3 Eesti koolide 10.–12. klassi õpilastest ning eesmärk suurendada nende teadlikkust intellektuaalse omandi kaitse tähtsusest.

Intellektuaalse omandi alaste teadmiste suurendamine koolides, teavitusprojekt „Autoriõigus omab tähtsust!”

- Projekti koostööpartnerid on Ameerika Ühendriikide suursaatkond, Forum Cinemas AS ja AHAA Teaduskeskus.
- Projekti kirjeldus: teavitusprojekt „Autoriõigus omab tähtsust!”, mille raames korraldati 2012.–2013. aastal Eesti koolides 10 seminari, milles tutvustati noortele autoriõiguse üldpõhimõtteid ja teose ausa kasutamise olulisust meie ühiskonnas. Seminaril räägiti loomingust kui tööst, põhjendati loomingu ausa kasutamise tähtsust artisti seisukohast lähtuvalt ja vastati noorte küsimustele autoriõiguste kohta. Projekti sihtrühmaks olid 9.–12. klassi õpilased. Seminarid viisid läbi EAKO esindaja ja artist Tommyboy. Kokku esineti rohkem kui 1500 õpilase ees ning seminaride käigus jagati koolides 2000 infovoldikut, mis sisaldasid autoriõiguse põhitõdesid ja huvitavaid fakte loometööstusest. Projekt lõppes 2013. aasta aprillis.

Digitaalse piraatluse vastaste kampaaniaklippide konkurss, võidutöö esitlemine meedias

- Konkursi kirjeldus: EAKO on viis aastat järjestikku korraldanud digitaalse piraatluse vastaste interaktiivsete meediaklippide konkurssi, mille eesmärk on olnud teadvustada üldsust (eelkõige noori) autoriõigustest ja loometööde ausa kasutamise vajalikkusest. Konkurss on mõeldud eelkõige Tallinna Ülikooli meediatudengitele ning kõik võidutööd on igal aastal ülemaailmse intellektuaalse omandi päeva raames avaldatud kinoekraanidel ja eri meediakanalites. 2013. aasta aprillis valiti välja konkursi järjekordne võidutöö, mille video kandis endas sõnumit „Jäta autorile võimalus, käitu ausalt!”. Võidutöö jooksis alates 26. aprillist kõigis Forum Cinema AS-i kinodes enne iga filmiseansi algust ning 26. aprillil võis seda ülemaailmse intellektuaalse omandi päeva puhul näha ka ETV ekraanil.

Muu tegevus:

- IO ja autoriõiguse koolituste/seminaride korraldamine;
- muusika, filmi ja interaktiivsete mängude legaalsete kasutus- ja levitusviiside propageerimine;
- valitsusasutuste ja Riigikogu teavitamine IO piraatlusega seotud probleemidest ning sellealase seadusloome väljatöötamisele kaasaitamine;
- koostöö autoriõiguse kaitsega seotud organisatsioonidega Eestis ja välismaal.

5. Põllumajandusministeerium

Põllumajandusministeerium osaleb OECD pestitsiidide töögruppi abistava võrgustikrühma ONIP töögrupi töös (ONIP-i mandaat kehtib kuni 31. detsembrini 2016). Eesmärgiks on võetud pestitsiidide rahvusvahelise illegaalse kaubanduse vastu võitlemise ülemaailmse liidu loomine.

Tegu on võrgustikuga, mis täidab illegaalsete pestitsiidide rahvusvahelise kaubanduse vastases võitluses järgmisi ülesandeid:

- jälgib OECD kiirteavitussüsteemi RAS – teabevahetusplatvorm kahtlaste saadetiste kohta – arengut ja kasutamist;
- hõlbustab suhtlemist ja koostööd OECD liikmesriikide ning huvitatud asjaomaste sidusrühmade vahel;
- edendab koostööd liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel;
- soodustab teabevahetust (kontrolli tulemused, head tavad, olemasolevad süsteemid);
- toetab asjakohaste analüüside tegemist;
- arendab probleemide lahendamise strateegiaid;
- täidab muid OECD pestitsiidide töögruppi antud kohustusi.

ONIP-i grupi liikmed ning pestitsiidide rahvusvahelise illegaalse kaubanduse vastu võitlemise vastased väljatöötamisfaasi töödokumendid on konfidentsiaalsed.

Patendi järgi valmistatavale taimekaitsevahendile on võimalik pärast sellele loa saamist taotleda täiendavat kaitset, mis seisneb selles, et patendiomanikule antakse monopoolne õigus teatud ajavahemiku jooksul pärast patendi kehtivuse lõppu asjaomast taimekaitsevahendit toota ja turustada. Taimekaitsevahenditele täiendava kaitse taotlemist ja selle andmist reguleerib Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 1996. a määrus 1610/96 taimekaitsetoodete täiendava kaitse tunnistuse kasutuselevõtu kohta. ELT L 198, 08.08.1996.

Eelotsusetaotlus [C-210/12](#) (kaitsesertifikaadi taotlemise õigus nn 120-päevase ja 3-aastase loa saamisel): küsimus puudutas asjaolu, kas erakorraline taimekaitsevahendi luba peab vastama sama teadusliku kindluse nõuetele nagu ajutine taimekaitsevahendi luba. [Euroopa Kohus otsustas 17. oktoobril 2013. a](#), et täiendava kaitsesertifikaadi instituuti ei saa kohaldada erandlikel asjaoludel antud taimekaitsevahendite lubadele (nn 120-päevastele ega 3-aastastele lubadele).

Põllumajandusministeerium teeb koostööd Saksa Föderatsiooni Majandusministeeriumi Taimekaitse Inspeksiooniga. Põllumajandusministeeriumi teavitatakse kahtlaste saadetiste saabumisest või saabumise võimalusest Eestisse (valdavalt kauba saabumisest sadamasse), see teave edastatakse ka MTA-le. Samuti tehakse koostööd infovahetamisel, kui neil on küsimusi meil registreeritud ettevõtete või Eesti päritolu vedajate kohta.

2013. aastal taimekaitsevahendite valdkonnas IO-ga seonduvat teavituskampaniat korraldatud ei ole. Põllumajandusministeerium tellis taimekaitsekoolituse korraldamiseks õppematerjali [illegaalsete taimekaitsevahendite](#) teemal. Taimekaitsekoolituse peavad läbima kõik professionaalsed taimekaitsevahendite kasutajad. Taimekaitsevahendi professionaalseks kasutajaks loetakse taimekaitseseaduse kohaselt füüsilisest isikust ettevõtjat või tema ettevõtte töötajat ning sellisel tegevusalal tegutseva juriidilise isiku juhatuse liiget, juriidilist isikut juhtima õigustatud muud isikut või ettevõtte töötajat, kes oma majandus- ja

kutsetegevuses kasutab taimekaitsevahendit, ostab seda ning otsustab selle valiku ja kasutamise üle. See hõlmab taimekaitsevahendite kasutamist nii põllumajanduses kui ka mittepõllumajanduses (nt golfväljakud, raudtee jms).

2013. aastal osales põllumajandusministeerium järgmistel IO-alastel seminaridel:

- rahvusvaheline IO-alane seminar „A practical training seminar for Estonian Police and Customs officers enforcing Intellectual Property Rights”. Seminarid toimusid 27.11.2013 Narvas ja 28.11.2013 Tallinnas.
- 03.09.2013 Saksa Föderatsiooni Majandusministeeriumi Taimekaitse Inspektsiooni korraldatud seminaril „Detection of illegal pesticides products in sea ports”, kus Evelin Hillep tegi ettekande teemal „Illicit cases in Estonia”. Seminaril osalesid Saksamaa, Hollandi, Belgia, Kreeka, Taani ja Eesti esindajad.
- 04.12.2013 Informa Life Sciences korraldatud rahvusvahelisel konverentsil „Crop Protection: Off-Patent Products and Generics”, kus Evelin Hillep tegi ettekande teemal „Assessing anti-counterfeiting strategies from a Member State perspective”.

Mis on illegaalne taimekaitsevahend?

Illegaalseks taimekaitsevahendiks võib lugeda nt naaberriigist oma tarbeks sissetoodud, kuid Eestis turule mittelubatud taimekaitsevahendit, samuti võltsitud ja piraatkaupa.

Võltsitud taimekaitsevahend

Mõiste „võltsitud taimekaitsevahend” ei ole üheselt mõistetav ega selge, mistõttu ei ole võimalik hinnata, kas toote sisu muutust tuleb igal juhul eeldada või pigem, et taimekaitsevahendi päritolu ei ole kaubamärgiga kooskõlas ehk päritolu on tagamata. Seepärast võib mõiste „võltsitud taimekaitsevahend” kohaldamine osutada praktikas keeruliseks. Seega käsitletakse võltsitud kauba all eelkõige kaupu, mille sisu, sh keemilist koostist ega tõhusust, ei ole muudetud, kuid on mõjutatud toote kaubamärki.

Samas võib võltsitud taimekaitsevahendi puhul peale kaubamärgi kopeerimise olla jäljendatud ka taimekaitsevahendis sisalduvat toimeainet, mille kogus ei pruugi aga muude mahtu lisavate ainete tõttu enam originaaliga samaväärne olla. Taimekaitsevahendi tõhususe määrabki ära eelkõige tema toimeaine. Kui toimeainet on võrreldes originaaltootega liiga vähe või liiga palju, siis ei saa ka tulemus üldjuhul originaalile vastata. Toimeaine kõrval on väga olulised ka võltstoote valmistamisel kasutatavad lisaained. Võltsitud kauba muudavadki sageli odavamaks just kasutatud lisaained, mis on originaaltootes kasutatavatest nii inimesele kui ka keskkonnale palju ohtlikumad. Kui originaaltoote puhul on taimekaitsevahendi tootjafirma teinud vajalikud uuringud taimekaitsevahendi mõju, leviku, ohtude jms kohta, siis võltstoote mõju ja toimet ei oska keegi ette näha.

Taimekaitsevahendi piraatkoopia

Taimekaitsevahendi piraatkoopia on toode, mille täpne koostis on teadmata, mis sisaldab suvalises koguses mistahes aineid, sh keelatud aineid ja koostisosi, või mis on saadud originaaltaimekaitsevahendi lahjendamise teel. Sellised tooted võivad olla teatud määral tõhusad taimekahjustajate tõrjel, kuna võivad sisaldada illegaalse või patendikaitse alla kuuluva taimekaitsevahendi toimeaine katsetamata koopiat. Selliseid tooteid turustatakse sageli lihtsates pakendites ja taimekaitsevahendi kasutusteave on puudulik või vähene, samuti puuduvad inimeste ja keskkonna kaitsele viitavad ohutusabinõud. Seega on tegu järe-

letehtud taimekaitsevahendiga, mille valmistamiseks ei ole õiguste valdaja luba ega nõusolekut andnud ning mis võib sisaldada mistahes aineid. Seega tuleb igal juhul eeldada toote sisu mõjutatust ning taimekaitsevahendi kasutaja saab eeldada, et toote päritolu ning kvaliteet ei ole kaubamärgiga kooskõlas.

Probleemi ulatus

Ülemaailmne taimekaitsevahendite käive on u 30 miljardit eurot, millest Euroopa käive on u 9 miljardit eurot.

Illegaalsete taimekaitsevahendite avastamine Euroopas on kasvav probleem. Euroopa Taimkaitse Assotsiatsiooni hinnangul on kogu Euroopa taimekaitsevahendite turu aastakäibest 5–7% mõjutatud illegaalsetest taimekaitsevahenditest ning nendega kauplemine Euroopa kaubanduses ulatub 360–510 miljoni euroni.

Hoolimata IO õiguste valdajate ja liikmesriikide ametiasutuste pingutustest jõuavad aeg-ajalt ikkagi turule originaaltooteid imiteerivad tooted, sh piraattaimekaitsevahendid, ning seda tuleb ette ka siis, kui toode ei olegi esialgu EL-i turule mõeldud. Eestisse saabunud ning siit lähetatud eksport-, import- ja transiitkaupade puhul toimub vedu valdavalt mitmeliigilises veoahelas ning Eesti transiidisektorit võib määratleda raudtee- ja sadamapõhisena.

6. Prokuratuur

Prokuratuur lahendab ainult konkreetsete kriminaalasjadega seotud küsimusi. Järelevalve meetmete kasutamine on politsei ja piirivalve seaduse kohaselt eelkõige politsei pädevuses. Samuti kuuluvad politsei pädevusse teavituskampaaniad.

Prokuratuur ei tee koostööd õiguskaitseorganitega (v.a politsei), kuna lähtudes kriminaalmenetluse põhimõtetest peab prokuratuur olema sõltumatu mis tahes isiku (eeskätt mõistetavalt kannatanu), organisatsiooni või riigiasutuse arvamusel. Õiguskaitseorganiteks loetakse ka advokatuuri ja kohut, kellest esimene on kohtumenetluse pool, teine aga sõltumatu arbiiter.

Põhja Ringkonnaprokuratuur on 2013. aastal:

- kohtusse saatnud ühe kriminaalasja (KarS § 226 lg 2 järgi);
- alustanud kaht kriminaalmenetlust;
- jätnud kriminaalmenetluse alustamata kahe avalduse alusel;
- jätnud kaebuse rahuldamata neljal korral (s.o kannatanu kaebus politsei otsuse kohta, millega jäeti kriminaalmenetlus alustamata);
- lõpetanud menetluse KrMS § 202 alusel kolmel korral;
- lõpetanud menetluse KrMS § 203 alusel ühel korral;
- lõpetanud menetluse KrMS § 200, § 199 lg 1 p 1 alusel ühel korral.

Suurematest juhtumitest võib mainida, et aastal 2013 tehti ühes Põhja Ringkonnaprokuratuuri asjas süüdimõistetv kohtuotsus kaubamärgi rikkumise asjas. Nimetatud kohtuotsusest on ilmunud ajaleheartikkel „Peetri Pizza võitis kaubamärgilahingu”.

Kriminaalasi nr.1-13-7622

10. oktoobril 2013.a Tallinnas

Harju Maakohus koosseisus

kohtunik Margot Mikler
sekretär Moonika Rubizova juuresolekul
prokurööri abi Maksim Kink
kaitsja Madis Mahlapuu osavõtul

arutas kokkuleppemenetluse korras avalikul kohtuistungil kriminaalasja

OÜ Temerger

Äriregistri kood 11252756, asukoht: P. Pinna 22, Tallinn,
seaduslik esindaja juhatuse liige Tanel Brock, varem karistamata,
tõkend – ei ole kohaldatud

süüdistuses KarS § 226 lg 2 järgi.

Kriminaalasja kohtulikul uurimisel kohus

t u v a s t a s

OÜ Temerger, ainukese juhatuse liikme Tanel Brock'i isikus, rikkus teadvalt alates 29.12.2009.a. kaubamärgi „Peetri Pizza“ (reg. nr 15089, mis hõlmab *kaupade ja teenuste* klasse nr 12, 16, 25, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 41, 42 *rahvusvahelise (Nizza) klassifikatsiooni järgi, mille kohta rahvusvaheline kokkulepe* jõustus Eesti Vabariigi suhtes 27. mail 1996, RT II 1996, 11/12 lk 432) omaniku, Robinsoni Restoranid OÜ (reg. kood 10166279), ainuõigust kasutada nimetatud kaubamärki, ja nimelt: Alates 29.12.2009.a. korraldas OÜ Temerger P.Pinna tn 2, Tallinn, asuvas pizzerias pitsade müüki, kasutades selleks ilma loata „Peetri Pizza“ kaubamärki, ja nimelt müüdi 29.12.2009.a. kell 17.53 kliendile pitsa nimetusega „Peetri Pizza“, maksumusega 54.00 krooni (3,45 eurot). Pizza pakendati karpis, mis oli disainitud ja kujundatud „Peetri Pizza“ tarbeks ning neid võis kasutada ainult „Peetri Pizza“ frantsiisilepingu partnerid, lepingu kehtivuse ajal. Nimetatud pitsa karpil olid korduvalt kujutatud Robinsoni Restoranid OÜ-le kuuluvat kaubamärki „Peetri Pizza“ ning karp oli varustatud Robinsoni Restoranid OÜ-le kuuluva veebilehe aadressiga www.peetripizza.ee. Kassatšekil oli toote nimetuseks: „PEETRI PIZZA“, maksumusega 54.00 krooni (3,45 eurot), ja müüja nimi: „TANEL“. Seejärel korraldas OÜ Temerger P.Pinna tn 2, Tallinn, asuva pizzeria nime muutmise. Ajavahemikul 05.01.2010 – 13.01.2010 rikkus OÜ Temerger teadvalt kaubamärgi „Peetri Pizza“ omaniku ainuõigust, kasutades nimetatud kaubamärgiga äravahetamiseni sarnast kaubamärki „Pinna Pizza“, P.Pinna tn 2, Tallinn, asuva pizzeria nimena. Samal ajal korraldas OÜ Temerger P.Pinna tn 2, Tallinn, asuvas „Pinna Pizza“ pizzerias pitsade müüki, kus muuhulgas jätkuvalt oli menüüs pitsa nimetusega „Peetri Pizza“. Seega, lõi OÜ Temerger ajavahemikul 29.12.2009.a. – 13.01.2010.a. klientidele vale ettekujutuse, et P.Pinna tn 2, Tallinn, tegutsev pizzeria on just kui seotud „Peetri Pizza“ kaubamärgi omava ettevõttega, rikkudes niiviisi kaubamärgiseaduse § 14 lg 2 p 1, 2, 3, 5 sätteid.

Sellise tegevusega rikkus OÜ Temerger teadvalt kaubamärgi omaniku ainuõigust, s.o pani toime KarS 226 lg 2 järgi kvalifitseeritava kuriteo.

Juhindudes KrMS § 245 sätetest on prokuröri abi Maksim Kink, süüdistatav Temerger OÜ ja tema kaitsja Madis Mahlapuu on käesolevas kriminaalasjas sõlminud kokkuleppe selles, et Temerger OÜ-le KarS § 226 lg 2 järgi ettenähtud kuriteo toimepanemise eest nõuab prokurör kohtus karistuseks rahalist karistust 3200 eurot.

Kohus, tutvunud kohtusse saadetud kriminaaltoimikuga ning kuulanud ära süüdistatava selgitused sõlmitud kokkuleppe kohta, kaitsja ja prokuröri arvamused kokkuleppe kohta ning veendunud selles, et menetlusosalised jäävad kokkuleppe juurde, asub seisukohale, et süüdistatav on kokkuleppest aru saanud ja sellega nõustunud ning kokkulepet sõlmides on süüdistatav väljendanud oma tõelist tahet.

Kohus leiab, et kokkuleppemenetluses ei ole rikutud KrMS 9. peatüki 2. jao sätteid ning kokkulepe on sõlmitud kriminaalmenetluse sätteid järgides. Eeltoodu alusel kuulub Temerger OÜ temale KarS § 226 lg 2 järgi ettenähtud kuriteo toimepanemises esitatud süüdistuses süüdimõistmisele ja temale tuleb määrata karistus sõlmitud kokkuleppe kohaselt.

Juhindudes KrMS § 173 lg 1 p 1; § 175 lg 1 p 4,5,9; § 179 lg 1 p 2; § 248 lg 1 p 5, 249; § 311; § 312; § 313; § 315; kohus:

otsustas

Süüdi tunnistada Temerger OÜ KarS § 226 lg 2 järgi ja mõista karistuseks rahaline karistus 3200 eurot.

Rahaline karistus tasuda Rahandusministeeriumi arveldusarvele SEB Eesti Ühispangas nr 10220034796011 või Swedbankas nr 221023778606. Maksekorraldusele märkida viitenumber 4100064939 ning selgitus: „Temerger OÜ, 1-13-7622, rahaline karistus“.

Välja mõista Temerger OÜ 480 eurot sundraha, toimiku koopia tasu 0,45 eurot ja kaitsjatasu 88.80 riigi tuludesse.

Väljamõistetud menetluskulud tuleb tasuda Rahandusministeeriumi arveldusarvetele nr. 10220034796011 SEB või 221023778606 Swedbankas, viitenumber 2800049777. Kviitung esitada Harju Maakohtu Liivalaia kohtumaja kuriteokantsseile.

Asitõend – videosalvestus CD plaadil, jätta peale kohtuotsuse jõustumist kriminaalasja juurde.

Kohtuotsusele võib KrMS § 318 lg 3 p 4 alusel kohtumenetluse pool juhul, kui on tegemist KrMS 9. peatüki 2. jao sätete rikkumisega, esitada 15 päeva jooksul apellatsiooni, mille kasutamise soovist teatatakse otsuse teinud kohtule kirjalikult seitsme päeva jooksul alates kohtuotsuse või selle resolutiivosa kuulutamisest. Apellatsioon esitatakse otsuse teinud kohtule kirjalikult 15 päeva jooksul alates päevast, mil kohtumenetluse poolel on kohtus võimalik kohtuotsusega tutvuda. Vahistatud süüdistatav või tema kaitsja võivad esitada apellatsiooni süüdistatavale kohtuotsuse koopia kätteandmisele järgnevast päevast alates viieteistkümnepäeva jooksul.

Margot Mikler
Kohtunik

7. Euroopa ja rahvusvaheliste institutsioonide tegevus

IO õiguste rikkumine ei puuduta üksnes Eestit, vaid on ülemaailmne nähtus, ja seetõttu on oluline riikidevaheline ühine IO õiguste rikkumise vastane poliitika. Peale IO on ka teisi tähtsaid teemasid ja prioriteete, millega riigid peavad tegelema. Samas tulenebki mingi kindla teema esmatähtsus just riigi valitsuse poliitikast ning kui teema on loetud prioriteetseks, siis riigiasutused tegelevadki sellega süvendatult. Iseenesest ei muutu midagi ning tugi ja algatus peab tulema kõige kõrgemalt tasemelt riigis. IO küsimused peavad saama palju rohkem tähelepanu ja vahendeid, tegemist ei ole pelgalt kohaliku probleemiga, vaid järjest suureneva „tööstusharuga”. Raha liigub sinna, kus on kasum, ja kuritegevus liigub sinna, kus on raha. Ükski ettevõtte, organisatsioon ega valitsus ei saa võidelda ülemaailmse piraatluse ja võltsimise probleemiga üksinda, ühised probleemid ja proovikivid nõuavad ühist vaatenurka nende lahendamiseks.

Euroopa Komisjoni maksunduse ja tolliliit – võltsitud ja piraatkaup ning teised IO õiguste rikkumised

IO õiguste rikkumiste rubriik sisaldab järgmist teavet.

Rahvusvaheline koostöö

IO õiguste tõhusaks rakendamiseks on rahvusvaheline koostöö EL-i strateegia tähtis osa.

EL-i IO õiguste rikkumistega võitlemise tollialane tegevuskava aastateks 2013–2017

10. detsembril 2012 võttis nõukogu vastu resolutsiooni tollialase tegevuskava „EL-i IO õiguste rikkumistega võitlemine aastatel 2013–2017” kohta. Tegevuskava hõlmab järgmisi strateegilisi eesmärke:

- rakendada tõhusalt EL-i uut tollijärelevalve õigusakti ja valvata selle järele;
- tugevdada võitlust IO õigusi rikkuva kauba põhiliste suundumuste vastu;
- võidelda IO õigusi rikkuva kaubaga kogu rahvusvahelise tarneahela kaudu;
- tugevdada koostööd European Observatory ja IO õiguskaitse ametiasutustega.

Komisjon valmistab koostöös liikmesriikide ekspertidega ette üksikasjalikud juhised tegevuskava tõhusaks rakendamiseks ja jälgimiseks.

Vabakaubanduslepingud

Vabakaubanduslepingute raames pööravad EL ja tema kaubanduspartnerid eritähelepanu IO õiguste jõustamisele piiril. Tolliasutused on lepinguosaliste ühistes huvides muutnud IO õiguste jõustamise ran gemaks kui TRIPS-i lepingu standardid ette näevad. Pooled tagavad, et tolli tegevus IO valdkonnas vastab nende kohustustele ja on WTO seadustega kooskõlas.

Rohkem infot vabakaubanduslepingute ja koostöö kohta kolmandate riikidega ning teiste organisatsioonidega leiab Euroopa Komisjoni kodulehel asuvast [maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi rahvusvaheliste asjade](#) rubriigist.

EL-i ja Hiina ühine tollijärelevalve tegevuskava IO alal

EL-i välispiiril kinnipeetud IO õigusi rikkuva kauba statistika kohaselt on Hiina peamine riik, kust IO õigusi rikkuvat kaupa EL-i saabub. Seetõttu on Hiina ja EL-i koostöö IO valdkonnas ülitähtis. Esimese

sammuna allkirjastasid mõlemad pooled 2004. aastal tollikoostöö ja vastastikuse haldusabi lepingu (CC-MAA). See tagas õigusliku aluse edasiseks tugevdatud koostööks, et sõlmida EL-i ja Hiina ühine tollijärelevalve tegevuskava IO alal. Tegevuskavale kirjutati alla 30. jaanuaril 2009 Brüsselis ja selle tegevust pikendati detsembrini 2012.

Tegevuskava hõlmas järgmisi eesmärke:

- kinnipeetud kauba, trendide ja riskide analüüs ning infovahetus;
- ühise võrgustiku loomine sadamates ja lennujaamades, et tabada suure riskiga saadetisi;
- õiguskaitseasutuste parem koostöö;
- EL-i ja Hiina äriühingute partnerlussuhete loomine.

Seadused

1. juulil 2004 jõustunud nõukogu määruses (EÜ) nr 1383/2003 on sätestatud tollimeetmed, mis IO õiguste rikkumise kahtlusega kauba suhtes võetakse. Määrus seab tingimused, mille alusel võib tolliasutus sekkuda, kui on kahtlus, et kaup võib rikkuda IO õigusi. Sätestatakse tolliasutuse ja õiguste valdajate tegevus, kes soovivad esitada tolliasutusele taotluse oma õiguste kaitseks.

Komisjoni määrus (EÜ) nr 1891/2004 kehtestab määruse 1383/2003 rakendussätted ning paneb liikmesriigile aruandluse ja kokkuvõtete tegemise kohustuse.

Septembris 2008 kutsus nõukogu KOM-i ja liikmesriike määrust 1383/2003 läbi vaatama ning esitama parandusettepanekuid selliseid õigusi rikkunud kauba suhtes võetavate meetmete õigusraamistiku kohta ja neid hindama.

24. mail 2011 avaldas KOM osana EL-i laialdasest IO strateegiast ettepaneku uue Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse IO õigusi käsitlevate tollialaste õigusaktide rakendamise kohta. Uue määruse eesmärk on tugevdada IO õiguste jõustamist tolli poolt ja tagada kõigi asjaomaste isikute õiguste kaitse.

2013. aasta oli viimane aasta, millal Euroopa tolliasutused tegutsesid nõukogu määruse (EÜ) nr 1383/2003 kohaselt. 1. jaanuaril 2014 hakkas kehtima Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 608/2013. 12. juuni 2013, mis käsitleb intellektuaalomandi õiguskaitse tagamist tollis ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1383/2003.

Uus määrus sätestab tolli menetluskorra, jõustamaks IO õigusi kauba suhtes, mis kuulub tollikontrolli ja tollijärelevalve alla.

Uus määrus:

- laiendab IO õiguste rikkumiste nimekirja, hõlmates lisaks kaubanimed, mikrolülituste topoloogia, kasulikud mudelid, paralleelkaubanduse ja tehnilistest meetmetest kõrvalehoidmisest tulenevad rikkumised;
- korrigeerib menetlust, et vähendada halduskoormust ja kulusid;
- tagab kvaliteetse teabe laekumise tolliasutustele, et riske paremini analüüsida;
- sisaldab meetmeid, mis tagavad paremini seaduslike ettevõtjate huve.

Statistika ja trendid

Alates 2000. aastast avaldab Euroopa Komisjon igal aastal aruande, milles on välja toodud tolli poolt IO õiguste rikkumise kahtlusega kinnipeetud kauba nimetused, selle kategooriad, kaubamärkide nimetused, kauba kogused ja selle väärtus, kasutatud tolliprotseduurid, kauba päritolu- ja sihtmaad, kasutatud transpordiliigid, tolliasutuste sekkumise alus, õiguste liigid ning tolliasutuste menetluste tulemused.

Eesti olukorda kirjeldavad aruanded on saadaval alates 2004. aastast.

Aruanded alates 2000. aastast leiab Euroopa Komisjoni kodulehel asuvast [maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi IO](#) rubriigist.

Teave õiguste valdajale: kuidas kaitsta oma õigusi tolliasutuste kaudu

Oma õiguste kaitsel on oluline õiguste valdajate aktiivne koostöö tolliasutustega. IO õiguste valdaja edastatud teave aitab tollil kergemini tuvastada IO õigusi rikkuvat kaupa ja võtta sellise kauba leviku takistamiseks vajalikke meetmeid.

Õiguste valdaja peab oma õiguste kaitseks esitama tollile meetmetaotluse, paludes sellega tollil kinni pida IO õiguste rikkumise kahtlusega kaup. Meetmetaotlus tuleb esitada pädevale tolliasutusele. Esitada võib nii riigisisese meetmetaotluse, mis kehtib ainult meetmetaotluse esitamise riigis, kui ka ühenduse meetmetaotluse, mis kehtib samadel tingimustel terves Euroopa Liidus.

Meetmetaotluse esitamise hõlbustamiseks on välja töötatud [tolliasutuste sekkumise taotluste ja taotluste pikendamise esitamise juhend](#).

Meetmetaotluste esitamise vormid kõigis EL-i ametlikes keeltes leiab Euroopa Komisjoni kodulehel asuva maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi IO rubriigist „Vormid õiguste valdajatele”.

Õiguste valdaja lisavõimalusena abistada tolliasutust on välja töötatud kaks teavituse vormi, mis võimaldavad õiguste valdajal edastada asjakohasele tolliasutusele kiiret, struktureeritud ja arusaadaval viisil spetsiifilist infot või teavitada tolliasutusi üldistest trendidest, mis puudutavad võltsitud kaupa.

Vormid „New Trends” ja „Red Alert” leiab Euroopa Komisjoni kodulehel asuva maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi IO rubriigist „Vormid õiguste valdajatele”.

Euroopa Komisjoni suunised, milles käsitletakse järelevalvet, mida teevad EL-i tolliasutused EL-i läbiva transiitkauba, eelkõige ravimitega seotud IO õiguste üle

India ja Brasiilia on tõstatanud küsimusi seoses juhtumitega EL-i tolliasutuste kinnipeetud ravimisaadestitega, mis liikusid transiidina läbi EL-i. Kinnipeetud ravimid olid päritoluriigis ning lähte- ja sihtriigis koopiaravimid ning olid hõlmatud EL-i territooriumil kehtiva patendiõigusega.

Et tagada selliste ravimite vaba liikumine, on Euroopa Komisjon välja töötanud suunised selgitamaks nõukogu määrust 1383/2003 ja selle rakendusmäärust 1891/2004 seoses kauba transiidiga läbi EL-i territooriumi.

Suuniste koostamise lisapõhjuseks oli ka Euroopa Kohtu 1. detsembril 2011 tehtud otsus liidetud kohtuasjades nr [C-446/09 \(Philips\)](#) ja [C-495/09 \(Nokia\)](#), milles kohus leidis, et sisulise otsuse tegemiseks ei saa pädev asutus kvalifitseerida võltsitud kaupa ja piraatkaubana või üldisemalt IO õigust rikkuva kaubana

kaupa, mille puhul on tollil kahtlus, et see rikutakse, kuid uurimisega ei ole tõendatud, et see on mõeldud turustamiseks liidus. Seega ei või Euroopa Kohtu arvates lugeda võltsitud kaubaks või piraatkaubaks nende määruste tähenduses kaupa pelgalt seetõttu, et see on peatamisprotseduuri alusel liidu tolliterritooriumile toodud.

Euroopa Komisjoni suunised EL-i ametlikes keeltes on saadaval Euroopa Komisjoni kodulehel asuvas [maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi IO](#) rubriigis.

ÜRO Euroopa Majanduskomisjon (United Nations Economic Commission for Europe, UNECE)

[UNECE majandusliku koostöö ja integratsiooni komitee \(CECI\) IO teemavaldkonna](#) üldised eesmärgid on aidata üles ehitada kohalikke innovatsioonisüsteeme, aidata IO-st kasu saada ja parandada investeringute keskkonda.

Et toetada IO-alast tööd, on CECI loonud IO spetsialistide rühma (TOS-IP). Selle tegevuse eesmärk on soodustada tõhusat IO õiguste kaitset ja IO õiguste jõustamist ning tugevdada nende osa innovatsiooni arendamisel.

Ülemaailmne võltsimis- ja piraatlusevastane kongress (Global Congress on Combating Counterfeiting & Piracy)

[Ülemaailmne võltsimis- ja piraatlusevastane kongress](#) on avaliku ning erasektori koostöö vorm, millest võtavad osa järgmiste rahvusvaheliste organisatsioonide juhid:

- INTERPOL;
- Maailma Tolliorganisatsioon (WCO);
- Ülemaailmne Intellektuaalomandi Organisatsioon (WIPO);
- Rahvusvaheline Kaubanduskoda / BASCAPi algatus (ICC/BASCAP);
- Rahvusvaheline Kaubamärgi Assotsiatsioon (INTA).

Kokku on kutsutud valitsuste, tööstuse ja õiguskaitseorganite esindajad, et ühendada oma jõud võitluses IO õiguste rikkumistega.

Rahvusvaheline Kaubamärgi Assotsiatsioon (International Trademark Association, INTA)

[INTA](#) on ülemaailmne kaubamärkide omanike ja spetsialistide ühendus, kes on pühendunud kaubamärkide kaitsele ja nendega seotud IO õigustele, et kaitsta tarbijaid ning edendada õiglast ja tõhusat kaubandust.

Maailma Terviseorganisatsioon (World Health Organization, WHO)

WHO on tervishoidu suunav ja koordineeriv organisatsioon, kes vastutab ülemaailmse tervishoiu juhtimise ja koordineerimise eest, kujundab tervise teadusuuringute kava, kehtestab norme ja standardeid, pakub tehnilist abi ning jälgib ja hindab tervise arengusuundi.

[IO õigused](#) tervishoiusektoris soodustavad uute ravimite arendamist, samas on suureks probleemiks [võltsitud ja väärtalt märgistatud ravimid](#).

Intellectual Property Watch

[Intellectual Property Watch](#) on mittetulunduslik sõltumatu uudisteagentuur, kes avaldab IO-ga seotud aruandeid ja uudiseid ning annab infot rahvusvahelise IO poliitika rakendamise kohta.

Uudised on saadaval veebis. Novembrist 2004 kuni jaanuarini 2011 ilmus ka kuukiri.

2013. a tulemused

1. MTA 2013. aasta tulemused

MTA hinnangul sujub igapäevane koostöö seoses meetmetaotluste ja imporditavate kaupade kontrollimistega ladusalt ning tolli ja õiguste valdajate vaheline koostöö on tõhus. Õiguste valdajad mõistavad meetmetaotluste esitamise vajalikkust ja nende huvi oma IO õiguste kaitse vastu on kasvanud. 2013. aasta lõpus oli MTA-le esitatud umbes 1300 meetmetaotlust oma õiguste kaitseks. Arvestatud on nii uusi meetmetaotlusi kui ka olemasolevate meetmetaotluste pikendamisi. 2012. aastal esitati MTA-le 1046 meetmetaotlust oma õiguste kaitseks, 2011. aastal esitati 997, 2010. aastal 918 ja 2009. aastal 827 meetmetaotlust.

Meetmetaotluse esitamise aktiivsus on terves EL-is suurenenud: aastal 2000 oli taotlusi 981, aastal 2012 aga 23 134.

IO juhtumeid esines 2013. aastal 216 korral (IO rikkumise kahtlus + tuvastatud IO rikkumine). Kokku peeti IO õiguste rikkumise kahtlusega kinni 4576 ühikut kaupa, millest rikkumine tuvastati 2045 kaubaühikul.

Ex officio osa juhtumite üldarvust on marginaalne: 216 juhtumist esines *ex officio* juhtumeid vaid 14 korral. Trendiks on selliste juhtumite pidev vähenemine. Põhjuseks võib pidada õiguste valdajate kasvanud aktiivsust meetmetaotluste esitamisel, mis omakorda on tolliasutuse vajalikkuse tunnetamise indikaator võitluses IO õiguste rikkumistega. Selline suundumus on nähtav ka üldises EL-i statistikas, kus *ex officio* juhtumeid oli 2012. aastal 2,62% juhtumite üldarvust.

Avastatud IO-d rikkuvast kaubast oli protseduuriliselt ülekaalus import ja vaid seitsmel juhul oli tegemist ekspordiprotseduuriga.

Transiitkaupa 2013. aastal ei kontrollitud ja ühtegi transiidijuhtumit ei olnud. Põhjuseks on Euroopa Kohtu 1. detsembri 2011. aasta otsus, mis mõjutab otseselt transiidikontrolli.

Kooskõlas Euroopa Kohtu lahendiga liidetud asjades [C-446/09](#) ja [C-495/09](#) muutis MTA oma praktikat IO kontrollis EL-i läbiva transiidi puhul ja Euroopa Kohtu otsuse tulemusena ei sekku MTA enam läbi-vasse transiiti, välja arvatud juhtudel, kui on tõendeid, et selline kaup võib olla mõeldud EL-i siseturu jaoks.

Tõendiks võib lugeda seda, kui:

- kauba sihtkohta ei ole deklareeritud;
- puuduvad täpsed või usaldusväärsed andmed kauba tootja või saatja või tema aadressi kohta;
- tolliga ei tehta koostööd;
- avastatakse kõnealust kaupa puudutavad dokumendid või kirjavahetus, mis annavad alust oletada, et kaup võidakse ümber suunata Euroopa Liidu turu tarbijatele.

Impordi puhul olid lähtemaad Hiina, Hongkong, Venemaa, Türgi, Ameerika Ühendriigid, Ukraina, Armeenia ja Egiptus. Ekspordi puhul liikus kaup Eestist kõigi seitsme juhtumi korral Venemaale.

2013. aasta avastused kaubaliikide arvestuses olid valdavalt riideesemed, jalatsid, parfüümid, mänguasjad, mobiiltelefonid ja nende tarvikud, kellad, käekotid ning muud aksessuaarid, päikesepillid, pakke-materjalid.

Õiguste liikidest oli kõikidel juhtudel tegemist kaubamärkide õiguste rikkumistega.

Kontrollitud kauba väärtus oli 2013. aastal arvestuslikult 25 6473 eurot.

Väärrib märkimist, et ainult seitsmel juhul oli kontrollitava kaubapartii suurus üle saja toote. Tolli hinnangul ei ole Eesti üldiselt suurte võltskaubapartiide sihtriigiks. Tüüpiliselt on tollis tegemist väikeste saadetistega, kus suur osakaal (u 75% juhtudest) on veebikauplustest tellitud võltskaupadel. Tolli jaoks on probleemiks, et märkimisväärne osa õiguste valdajatest, kes on esitanud tollile taotluse meetmete rakendamiseks oma õiguste kaitseks, ei pea siiski vajalikuks nende meetmete rakendamist väikeste kaubakoguste korral. Umbes 35% juhtudest on toll kontrollitava kauba vabastanud põhjusel, et õiguste valdaja esindaja ei ole tolli pöördumisele reageerinud või on teatanud, et kogus on sellega tegelemiseks liiga väike.

Näited juhtumitest, milles rikkumine leidis kinnitust

1. 11.03.2013 kontrolliti ühe kullerfirma terminalis käekellade saadetist. Kelli oli 100 tk ning need kandsid SWISS ARMY kaubamärki. Õiguste valdaja andis hinnangu, et tegemist on võltsitud kaubamärgiga kelladega. Need kellad hävitati.



Foto: MTA

2. 16.12.2013 kontrolliti ühe kullerfirma terminalis naistepesu saadetist. Esemeid oli 100 tk ning need kandsid Calvin Kleini kaubamärki. Õiguste valdaja andis hinnangu, et tegemist on võltsitud kaubamärgiga pesuga. Need kaubad hävitati.



Foto: MTA



Foto: MTA

Nimetatud juhtumeid võib pidada tüüpilisteks, kuna võltsitud SWISS ARMY kelli leiti 2013. aastal kolmel korral kokku 299 tükki. Mitmesugused rõivaesemed olid samuti 2013. aastal tüüpiliseks võltsitud kaubaks, mida toll avastas.

Pildid kaubast, mis MTA 2013. aastal avastas.



DG päikeseprillid. Foto: MTA



LV kotid. Foto: MTA



Valuveljed. Foto: MTA

MTA 2013. aasta täieliku statistika tabel.

TOLLIPUNKT	KAUBA TÜÜP	KAUBAMÄRGI NIMETUS	KAUBA KOGLUS	KAUBA VÄÄRTUS	PROTSEDUUR	LÄHTEMAA	SIHTMAA	ÕIGUSTE VALDAJA	SEKKUMISE LIIK	ÕIGUSE TÜÜP	TULEMUS
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Bedlinnen	ISSIMO	22	3300.00	Import	Turkey	Estonia	MCS ITALIA S.p.A	AA	T	R
MUUGA TP VEOSE TK	Vanity bag	Angry Birds	333	1665.00	Import	China	Estonia	Rovio Entertainment Ltd	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Doll	Monster Girl	15	285.00	Import	United States	Estonia	Mattel	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Box	Monster Girl	15	22.50	Import	United States	Estonia	Mattel	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone cover	Apple, iPhone	28	280.00	Import	Hong Kong	Estonia	Apple Inc	AA	T	D
NARVA MAANTEE TP	Printer cartridge	Hewlett Packard	3	405.00	Import	Russian Federation	Estonia	Hewlett-Packard Development Company	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Panty	California Beauty	10	60.00	Import	Hong Kong	Estonia	Thane Direct Company	EO	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Underpants	Emporio Armani	33	825.00	Import	Hong Kong	Estonia	Giorgio Armani S.p.A.	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Underpants	Calvin Klein	99	1881.00	Import	Hong Kong	Estonia	Calvin Klein Trade-mark Trust	AA	T	R
ÜLEMISTE TP POSTI TK	Eau de toilette	Versace	3	117.00	Import	Ukraine	Estonia	Gianni Versace S.P.A	AA	T	D
ÜLEMISTE TP POSTI TK	Eau de toilette	Hugo Boss	3	111.00	Import	Ukraine	Estonia	Hugo Boss Trade Mark Management GmbH & Co	AA	T	D
ÜLEMISTE TP POSTI TK	Sports shoes	Puma	1	80.00	Import	China	Estonia	Puma AG Rudolf Dassler Sport	AA	T	D
ÜLEMISTE TP POSTI TK	Shoes	Lacoste	1	85.00	Import	China	Estonia	Lacoste S.A	AA	T	D
ÜLEMISTE TP POSTI TK	Sports shoes	Nike	2	190.00	Import	China	Estonia	Nike International Ltd.	AA	T	D
ÜLEMISTE TP POSTI TK	Eau de toilette	Versace	1	18.00	Import	China	Estonia	Gianni Versace S.P.A	AA	T	D
ÜLEMISTE TP POSTI TK	Blouse	Louis Vuitton	1	16.00	Import	China	Estonia	Louis Vuitton Malleier	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Pyjama	Hello Kitty	6	84.00	Import	Hong Kong	Estonia	Sanrio Company Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Ensemble	Hello Kitty	5	75.00	Import	Hong Kong	Estonia	Sanrio Company Ltd	AA	T	D
NARVA MAANTEE TP	Trouser	Dolce & Gabbana	66	2310.00	Export	Estonia	Russian Federation	GADO S.r.l.	EO	T	R
NARVA MAANTEE TP	Shoes	Dolce & Gabbana	94	3760.00	Export	Estonia	Russian Federation	GADO S.r.l.	EO	T	R
ÜLEMISTE TP POSTI TK	Mobile phone	Apple, iPhone	4	2400.00	Import	United States	Estonia	Apple Inc	AA	T	O

TOLLIPUNKT	KAUBA TÜÜP	KAUBAMÄRGI NIMETUS	KAUBA KOGUS	KAUBA VÄÄRTUS	PROTSEDUUR	LÄHTEMAA	SIHTMAA	ÕIGUSTE VALDAJA	SEKKUMISE LIIK	ÕIGUSE TÜÜP	TULEMUS
ÜLEMISTE TP POSTI TK	Mobile phone	Apple, iPhone	2	1200.00	Import	United States	Estonia	Apple Inc	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Watch	Hello Kitty	100	1600.00	Import	Hong Kong	Estonia	Sanrio Company Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP POSTI TK	Mobile phone	Apple, iPhone	1	600.00	Import	United States	Estonia	Apple Inc	AA	T	O
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Box with games	Super Mario	9	1710.00	Import	Hong Kong	Estonia	Nintendo Co. Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP POSTI TK	Coat	Armani	1	250.00	Import	China	Estonia	Giorgio Armani S.p.A	AA	T	R
ÜLEMISTE TP POSTI TK	Coat	Emporio Armani	2	500.00	Import	China	Estonia	Giorgio Armani S.p.A	AA	T	R
ÜLEMISTE TP POSTI TK	Purse	Guess	2	60.00	Import	China	Estonia	Guess IP Holder L.P.	AA	T	R
ÜLEMISTE TP POSTI TK	Mobile phone holder	Guess	1	29.50	Import	China	Estonia	Guess IP Holder L.P.	AA	T	R
ÜLEMISTE TP POSTI TK	Mobile phone	Vertu	2	15000.00	Import	Hong Kong	Estonia	Nokia Corporation.	EO	T	R
ÜLEMISTE TP POSTI TK	Mobile phone	Apple, iPhone	6	3600.00	Import	United States	Estonia	Apple Inc	AA	T	O
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Earphone	Beats By Dr. Dre	10	2890.00	Import	China	Estonia	Beats Electronics, LLC.	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Watch	Swiss Army	99	7425.00	Import	China	Estonia	Swiss Army Brand Ltd	AA	T	R
NARVA MAANTEE TP	Sports shoes	adidas	16	960.00	Import	Russian Federation	Estonia	Adidas AG.	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Sunglasses	Guess	1	82.00	Import	United States	Estonia	Guess IP Holder L.P.	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Purse	Guess	5	147.50	Import	United States	Estonia	Guess IP Holder L.P.	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Watch	Fossil	2	240.00	Import	United States	Estonia	Fossil Inc	EO	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone cover	Apple	20	200.00	Import	Hong Kong	Estonia	Apple Inc	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Watch	Swiss Army	100	7500.00	Import	Hong Kong	Estonia	Swiss Army Brand Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Watch	Guess	55	9570.00	Import	Hong Kong	Estonia	Guess IP Holder L.P.	AA	T	D
MUUGA TP VEOSE TK	Handbag	G Gillian	12	360.00	Import	China	Estonia	Elegant Scene Leather Goods Limited	EO	T	O
MUUGA TP VEOSE TK	Handbag	Louis Vuitton	47	18800.00	Import	China	Estonia	Louis Vuitton Malletier	AA	T	D
MUUGA TP VEOSE TK	Handbag	Hello Kitty	20	1200.00	Import	China	Estonia	Sanrio Company Ltd	AA	T	D
MUUGA TP VEOSE TK	Handbag	Gucci	22	4400.00	Import	China	Estonia	Guccio Gucci S.p.A	AA	T	D
MUUGA TP VEOSE TK	Handbag	Versace	4	4000.00	Import	China	Estonia	Gianni Versace S.P.A	AA	T	D
MUUGA TP VEOSE TK	Handbag	Burberry	20	13000.00	Import	China	Estonia	Burberry Limited	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Razor blade	Gillette	27	1080.00	Import	Armenia	Estonia	The Gillette Company	AA	T	D

TOLLIPUNKT	KAUBA TÜÜP	KAUBAMÄRGI NIMETUS	KAUBA KOGUS	KAUBA VÄÄRTUS	PROTSEDUUR	LÄHTEMAA	SIHTMAA	ÕIGUSTE VALDAJA	SEKKUMISE LIIK	ÕIGUSE TÜÜP	TULEMUS
LUHAMAA TOLLIPUNKT	Eau de toilette	Hugo Boss	2	90	Import	Russian Federation	Estonia	Hugo Boss Trade Mark Management GmbH & Co	AA	T	D
LUHAMAA TOLLIPUNKT	Eau de toilette	Lacoste	3	150	Import	Russian Federation	Estonia	La Chemise Lacoste	AA	T	D
LUHAMAA TOLLIPUNKT	Eau de toilette	Gucci	3	120	Import	Russian Federation	Estonia	Guccio Gucci S.p.A.	AA	T	R
LUHAMAA TOLLIPUNKT	Eau de toilette	Chanel	2	150	Import	Russian Federation	Estonia	Chanel SARL	AA	T	R
LUHAMAA TOLLIPUNKT	Eau de toilette	Nina Ricci	6	180	Import	Russian Federation	Estonia	Puig France	AA	T	R
LUHAMAA TOLLIPUNKT	Eau de toilette	Giorgio Armani	1	30	Import	Russian Federation	Estonia	Giorgio Armani S.p.A	AA	T	R
LUHAMAA TOLLIPUNKT	Eau de toilette	Paco Rabanne	3	120	Import	Russian Federation	Estonia	Puig France	AA	T	R
LUHAMAA TOLLIPUNKT	Eau de toilette	Escada	2	90	Import	Russian Federation	Estonia	Zadafo Verwaltungs-gesellschaft mbH	AA	T	R
LUHAMAA TOLLIPUNKT	Eau de toilette	DKNY	1	50	Import	Russian Federation	Estonia	Gabrielle Studio Inc.	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Purse	Guess	1	60	Import	United States	Estonia	Guess IP Holder L.P.	AA	T	O
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Handbag	Guess	4	200	Import	United States	Estonia	Guess IP Holder L.P.	AA	T	O
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Watch	Tommy Hilfiger	2	360	Import	United States	Estonia	Tommy Hilfiger Licensing, LLC	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Watch	DKNY	1	155	Import	United States	Estonia	The Donna Karan Company	AA	T	O
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Watch	Michael Kors	5	1600	Import	United States	Estonia	Michael Kors, L.L.C.	AA	T	O
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Balloon	Hello Kitty	50	175	Import	Hong Kong	Estonia	Sanrio Company Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Balloon	Angry Birds	300	1050	Import	Hong Kong	Estonia	Rovio Entertainment Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Shirt	POLO by Ralph Lauren	4	160	Import	Hong Kong	Estonia	The Polo/Lauren Company	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Sports shoes	POLO by Ralph Lauren	1	60	Import	Hong Kong	Estonia	The Polo/Lauren Company	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Tracksuit	Juicy Couture	1	125	Import	Hong Kong	Estonia	Juicy Couture, Inc.	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Shoes	Juicy Couture	1	45	Import	Hong Kong	Estonia	Juicy Couture, Inc.	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Shoes	Salvatore Ferragamo	3	135	Import	Hong Kong	Estonia	Salvatore Ferragamo S.p.A	AA	T	R

TOLLIPUNKT	KAUBA TÜÜP	KAUBAMÄRGI NIMETUS	KAUBA KOGUS	KAUBA VÄÄRTUS	PROTSEDUUR	LÄHTEMAA	SIHTMAA	ÕIGUSTE VALDAJA	SEKKUMISE LIIK	ÕIGUSE TÜÜP	TULEMUS
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Sunglasses	Ray-Ban	180	14400	Import	Egypt	Estonia	LUXOTTICA GROUP S.p.A.	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Watch	Guess	9	1998	Import	Hong Kong	Estonia	Guess IP Holder L.P.	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Watch	Emporio Armani	30	6660	Import	Hong Kong	Estonia	Giorgio Armani S.p.A	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Shoes	Salvatore Ferragamo	3	135	Import	Hong Kong	Estonia	Societa Italiana Brevetti SpA	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Tracksuit	Juicy Couture	1	125	Import	Hong Kong	Estonia	Juicy Couture, Inc.	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Shoes	Juicy Couture	1	30	Import	Hong Kong	Estonia	Juicy Couture, Inc.	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Shirt	POLO by Ralph Lauren	4	200	Import	Hong Kong	Estonia	The Polo/Lauren Company	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Sports shoes	POLO by Ralph Lauren	1	60	Import	Hong Kong	Estonia	The Polo/Lauren Company	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Swimsuit	POLO by Ralph Lauren	1	55	Import	Hong Kong	Estonia	The Polo/Lauren Company	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Packing material	Salvatore Ferragamo	1	1	Import	Hong Kong	Estonia	Salvatore Ferragamo S.p.A	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone parts	Apple	11	110	Import	Hong Kong	Estonia	Apple Inc	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	T-shirt	HARLEY-DAVIDSON	4	320	Import	Hong Kong	Estonia	H-D Michigan LLC.	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Blouse	HARLEY-DAVIDSON	3	240	Import	Hong Kong	Estonia	H-D Michigan LLC.	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Cloak	HARLEY-DAVIDSON	1	200	Import	Hong Kong	Estonia	H-D Michigan LLC.	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Key holder	HARLEY-DAVIDSON	1	10	Import	Hong Kong	Estonia	H-D Michigan LLC.	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Gloves	HARLEY-DAVIDSON	1	40	Import	Hong Kong	Estonia	H-D Michigan LLC.	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Cloak	HARLEY-DAVIDSON	4	1000	Import	Hong Kong	Estonia	H-D Michigan LLC.	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Underwear	Garfield	60	270	Import	Hong Kong	Estonia	Paws Inc	EO	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Underwear	SpongeBob	61	274.5	Import	Hong Kong	Estonia	Viacom International	AA	T	D

TOLLIPUNKT	KAUBA TÜÜP	KAUBAMÄRGI NIMETUS	KAUBA KOGUS	KAUBA VÄÄRTUS	PROTSEDUUR	LÄHTEMAA	SIHTMAA	ÕIGUSTE VALDAJA	SEKKUMISE LIIK	ÕIGUSE TÜÜP	TULEMUS
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Underwear	Angry Birds	13	58.5	Import	Hong Kong	Estonia	Rovio Entertainment Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Watch	Swiss-Army	100	7500	Import	Hong Kong	Estonia	Swiss-Army Brand Ltd	EO	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Underwear	California Beauty	50	400	Import	Hong Kong	Estonia	Thane Direct Company	EO	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Shoes	Nike	12	1800	Import	Hong Kong	Estonia	Nike International Ltd.	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Box	Nike	12	36	Import	Hong Kong	Estonia	Nike International Ltd.	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Rucksack	HARLEY-DAVIDSON	1	50	Import	Hong Kong	Estonia	H-D Michigan LLC.	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Cloak	HARLEY-DAVIDSON	1	900	Import	Hong Kong	Estonia	H-D Michigan LLC.	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Cap	HARLEY-DAVIDSON	1	50	Import	Hong Kong	Estonia	H-D Michigan LLC.	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Gloves	HARLEY-DAVIDSON	1	40	Import	Hong Kong	Estonia	H-D Michigan LLC.	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Sweater	HARLEY-DAVIDSON	1	320	Import	Hong Kong	Estonia	H-D Michigan LLC.	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Belt	HARLEY-DAVIDSON	1	50	Import	Hong Kong	Estonia	H-D Michigan LLC.	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Car accessory	HARLEY-DAVIDSON	2	200	Import	Hong Kong	Estonia	H-D Michigan LLC.	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Watch	SpongeBob	25	1375	Import	Hong Kong	Estonia	Viacom International	AA	T	D
SADAMATE TP VANASADA TK	Personal computer	Apple	216	28080	Import	China	Estonia	Apple Inc	EO	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Belt	Levi's	10	450	Import	Hong Kong	Estonia	Levi Strauss & Co	EO	T	R
LUHAMAA TOLLIPUNKT	Blouse	Gucci	6	270	Import	Russian Federation	Estonia	Guccio Gucci S.p.A.	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	MP3 player	Angry Birds	50	1400	Import	Hong Kong	Estonia	Rovio Entertainment Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Balloon	SpongeBob	100	350.00	Import	Hong Kong	Estonia	Viacom International	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Balloon	Monster	100	350.00	Import	Hong Kong	Estonia	Mattel Inc.	AA	T	D
LUHAMAA TOLLIPUNKT	Make-up	L'ORÉAL	126	378.00	Import	Russian Federation	Estonia	L'ORÉAL S.A.	EO	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Sports shoes	Nike	3	360.00	Import	Hong Kong	Estonia	Nike International Ltd.	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Box	Nike	3	12.00	Import	Hong Kong	Estonia	Nike International Ltd.	AA	T	R

TOLLIPUNKT	KAUBA TÜÜP	KAUBAMÄRGI NIMETUS	KAUBA KOGUS	KAUBA VÄÄRTUS	PROTSEDUUR	LÄHTEMAA	SIHTMAA	ÕIGUSTE VALDAJA	SEKKUMISE LIIK	ÕIGUSE TÜÜP	TULEMUS
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Socks	Nike	2	36.00	Import	Hong Kong	Estonia	Nike International Ltd.	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Watch	Angry Birds	35	980.00	Import	Hong Kong	Estonia	Rovio Entertainment Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone	Nokia	2	340.00	Import	China	Estonia	Nokia Corporation	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone parts	Samsung	50	750.00	Import	Hong Kong	Estonia	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Jacket	Abercrombie	3	660.00	Import	Hong Kong	Estonia	Abercrombie & Fitch Europe SA	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone parts	Samsung	2	30.00	Import	Hong Kong	Estonia	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone	Samsung	2	390.00	Import	Hong Kong	Estonia	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Shirt	Hugo Boss	1	40.00	Import	Hong Kong	Estonia	Hugo Boss Trade Mark Management GmbH & Co	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Shirt	Hugo Boss	1	40.00	Import	Hong Kong	Estonia	Hugo Boss Trade Mark Management GmbH & Co	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Sports jacket	Hugo Boss	1	70.00	Import	Hong Kong	Estonia	Hugo Boss Trade Mark Management GmbH & Co	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Sports pants	Hugo Boss	1	70.00	Import	Hong Kong	Estonia	Hugo Boss Trade Mark Management GmbH & Co	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Top	Pooh	1	18.00	Import	Hong Kong	Estonia	Disney Enterprises, Inc	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	T-shirt	Mickey Mouse	5	90.00	Import	Hong Kong	Estonia	Disney Enterprises, Inc	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Jeans	Mickey Mouse	2	44.00	Import	Hong Kong	Estonia	Disney Enterprises, Inc	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Sports outfit	Mickey Mouse	1	25.00	Import	Hong Kong	Estonia	Disney Enterprises, Inc	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Rucksack	Barbie	8	200.00	Import	Hong Kong	Estonia	Mattel, Inc	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Pencil case	Barbie	12	180.00	Import	Hong Kong	Estonia	Mattel, Inc	AA	T	O
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Rucksack	Angry Birds	12	300.00	Import	Hong Kong	Estonia	Rovio Entertainment Ltd	AA	T	O

TOLLIPUNKT	KAUBA TÜÜP	KAUBAMÄRGI NIMETUS	KAUBA KOGUS	KAUBA VÄÄRTUS	PROTSEDUUR	LÄHTEMAA	SIHTMAA	ÕIGUSTE VALDAJA	SEKKUMISE LIIK	ÕIGUSE TÜÜP	TULEMUS
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Pencil case	Angry Birds	12	180.00	Import	Hong Kong	Estonia	Rovio Entertainment Ltd	AA	T	O
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Rucksack	Spiderman	12	300.00	Import	Hong Kong	Estonia	Marvel Characters, Inc	AA	T	O
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Pencil case	Spiderman	12	300.00	Import	Hong Kong	Estonia	Marvel Characters, Inc	AA	T	O
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Sports bag	Spiderman	4	60.00	Import	Hong Kong	Estonia	Marvel Characters, Inc	AA	T	O
MUUGA TP VEOSE TK	Ink cartridge	Agfa	640	21860.72	Export	Estonia	Russian Federation	Agfa-Gevaert NV & Co	AA	T	O
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Rucksack	Barbie	12	300.00	Import	Hong Kong	Estonia	Mattel, Inc	AA	T	O
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Pencil case	Barbie	6	90.00	Import	Hong Kong	Estonia	Mattel, Inc	AA	T	O
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Rucksack	Hello Kitty	6	150.00	Import	Hong Kong	Estonia	Sanrio Company Ltd	AA	T	O
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Pencil case	Hello Kitty	2	30.00	Import	Hong Kong	Estonia	Sanrio Company Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Balloon	SpongeBob	100	350.00	Import	Hong Kong	Estonia	Viacom International	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Balloon	Monster	100	350.00	Import	Hong Kong	Estonia	Mattel Inc.	AA	T	R
LUHAMA TOLLIPUNKT	Make-up	L'ORÉAL	126	378.00	Import	Russian Federation	Estonia	L'ORÉAL S.A.	EO	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Sports shoes	Nike	3	360.00	Import	Hong Kong	Estonia	Nike International Ltd.	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Box	Nike	3	12.00	Import	Hong Kong	Estonia	Nike International Ltd.	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Socks	Nike	2	36.00	Import	Hong Kong	Estonia	Nike International Ltd.	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Watch	Angry Birds	35	980.00	Import	Hong Kong	Estonia	Rovio Entertainment Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone	Nokia	2	340.00	Import	China	Estonia	Nokia Corporation	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone parts	Samsung	50	750.00	Import	Hong Kong	Estonia	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Jacket	Abercrombie	3	660.00	Import	Hong Kong	Estonia	Abercrombie & Fitch Europe SA	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone parts	Samsung	2	30.00	Import	Hong Kong	Estonia	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone	Samsung	2	390.00	Import	Hong Kong	Estonia	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Shirt	Hugo Boss	1	40.00	Import	Hong Kong	Estonia	Hugo Boss Trade Mark Management GmbH & Co	AA	T	R

TOLLIPUNKT	KAUBA TÜÜP	KAUBAMÄRGI NIMETUS	KAUBA KOGUS	KAUBA VÄÄRTUS	PROTSEDUUR	LÄHTEMAA	SIHTMAA	ÕIGUSTE VALDAJA	SEKKUMISE LIIK	ÕIGUSE TÜÜP	TULEMUS
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Shirt	Hugo Boss	1	40.00	Import	Hong Kong	Estonia	Hugo Boss Trade Mark Management GmbH & Co	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Sports jacket	Hugo Boss	1	70.00	Import	Hong Kong	Estonia	Hugo Boss Trade Mark Management GmbH & Co	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Sports pants	Hugo Boss	1	70.00	Import	Hong Kong	Estonia	Hugo Boss Trade Mark Management GmbH & Co	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Top	Pooh	1	18.00	Import	Hong Kong	Estonia	Disney Enterprises, Inc	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	T-shirt	Mickey Mouse	5	90.00	Import	Hong Kong	Estonia	Disney Enterprises, Inc	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Jeans	Mickey Mouse	2	44.00	Import	Hong Kong	Estonia	Disney Enterprises, Inc	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Sports outfit	Mickey Mouse	1	25.00	Import	Hong Kong	Estonia	Disney Enterprises, Inc	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Rucksack	Barbie	8	200.00	Import	Hong Kong	Estonia	Mattel, Inc	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Pencil case	Barbie	12	180.00	Import	Hong Kong	Estonia	Mattel, Inc	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Rucksack	Angry Birds	12	300.00	Import	Hong Kong	Estonia	Rovio Entertainment Ltd	AA	T	O
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Pencil case	Angry Birds	12	180.00	Import	Hong Kong	Estonia	Rovio Entertainment Ltd	AA	T	O
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Rucksack	Spiderman	12	300.00	Import	Hong Kong	Estonia	Marvel Characters, Inc	AA	T	O
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Pencil case	Spiderman	12	300.00	Import	Hong Kong	Estonia	Marvel Characters, Inc	AA	T	O
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Sports bag	Spiderman	4	60.00	Import	Hong Kong	Estonia	Marvel Characters, Inc	AA	T	O
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Rucksack	Barbie	12	300.00	Import	Hong Kong	Estonia	Mattel, Inc	AA	T	O
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Pencil case	Barbie	6	90.00	Import	Hong Kong	Estonia	Mattel, Inc	AA	T	O
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Rucksack	Hello Kitty	6	150.00	Import	Hong Kong	Estonia	Sanrio Company Ltd	AA	T	O
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Pencil case	Hello Kitty	2	30.00	Import	Hong Kong	Estonia	Sanrio Company Ltd	AA	T	O
ÜLEMISTE TP POSTI TK	Spencer	ZARA	15	1200.00	Import	Hong Kong	Estonia	INDUSTRIA DE DISEÑO TEXTIL	E0	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone bluetooth	Samsung	2	60.00	Import	Hong Kong	Estonia	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone	Samsung	2	400.00	Import	Hong Kong	Estonia	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	D

TOLLIPUNKT	KAUBA TÜÜP	KAUBAMÄRGI NIMETUS	KAUBA KOGUS	KAUBA VÄÄRTUS	PROTSEDUUR	LÄHTEMAA	SIHTMAA	ÕIGUSTE VALDAJA	SEKKUMISE LIIK	ÕIGUSE TÜÜP	TULEMUS
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone cover	Samsung	1	40.00	Import	Hong Kong	Estonia	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone	Samsung	1	630.00	Import	Hong Kong	Estonia	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone cover	Samsung	1	50.00	Import	Hong Kong	Estonia	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone	Samsung	1	630.00	Import	Hong Kong	Estonia	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	D
LUHAMAA TOLLIPUNKT	Eau de toilette	Dolce & Gabbana	3	105.00	Import	Russian Federation	Estonia	GADO S.r.l.	AA	T	R
LUHAMAA TOLLIPUNKT	Eau de toilette	Nina Ricci	4	200.00	Import	Russian Federation	Estonia	PUIG FRANCE, Société par Actions Simplifiée	AA	T	R
LUHAMAA TOLLIPUNKT	Eau de toilette	Lacoste	6	270.00	Import	Russian Federation	Estonia	LA Chemise Lacoste	AA	T	D
LUHAMAA TOLLIPUNKT	Eau de toilette	Versace	7	280.00	Import	Russian Federation	Estonia	GIANNI VERSACE S.p.A	AA	T	D
LUHAMAA TOLLIPUNKT	Eau de toilette	Giorgio Armani	3	165.00	Import	Russian Federation	Estonia	GIORGIO ARMANI S.p.A.	AA	T	R
LUHAMAA TOLLIPUNKT	Eau de toilette	Chanel	7	630.00	Import	Russian Federation	Estonia	Chanel SARL	AA	T	R
LUHAMAA TOLLIPUNKT	Eau de toilette	Hugo Boss	6	240.00	Import	Russian Federation	Estonia	Hugo Boss Trade Mark Management GmbH & Co	AA	T	D
LUHAMAA TOLLIPUNKT	Eau de toilette	Pacco Rabanne	2	80.00	Import	Russian Federation	Estonia	PUIG FRANCE, Société par Actions Simplifiée	AA	T	R
LUHAMAA TOLLIPUNKT	Eau de toilette	Gucci	1	55.00	Import	Russian Federation	Estonia	GUCCIO GUCCI S.p.A.	AA	T	R
LUHAMAA TOLLIPUNKT	Eau de toilette	Carolina Herrera	1	50.00	Import	Russian Federation	Estonia	CAROLINA HERRERA LTD	AA	T	R
LUHAMAA TOLLIPUNKT	Eau de toilette	Lancome	1	50.00	Import	Russian Federation	Estonia	Lancome Parfums Et Beaute & Cie	AA	T	D
LUHAMAA TOLLIPUNKT	Eau de toilette	Escada	1	40.00	Import	Russian Federation	Estonia	Zadafo Verwaltungsgesellschaft mbH	AA	T	R
LUHAMAA TOLLIPUNKT	Eau de toilette	Kenzo	1	40.00	Import	Russian Federation	Estonia	Kenzo Parfumes	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone accessory	Samsung	8	399.92	Import	Hong Kong	Estonia	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	D

TOLLIPUNKT	KAUBA TÜÜP	KAUBAMÄRGI NIMETUS	KAUBA KOGUS	KAUBA VÄÄRTUS	PROTSEDUUR	LÄHTEMAA	SIHTMAA	ÕIGUSTE VALDAJA	SEKKUMISE LIIK	ÕIGUSE TÜÜP	TULEMUS
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone parts	Samsung	3	119.97	Import	Hong Kong	Estonia	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone cover	Samsung	1	39.99	Import	Hong Kong	Estonia	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone cover	Samsung	1	49.99	Import	Hong Kong	Estonia	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone	Samsung	1	690.00	Import	Hong Kong	Estonia	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone	Samsung	1	390.00	Import	Hong Kong	Estonia	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone	Apple	1	640.00	Import	Hong Kong	Estonia	Apple Inc	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone cover	Samsung	1	49.99	Import	Hong Kong	Estonia	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone	Samsung	1	690.00	Import	Hong Kong	Estonia	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone	Samsung	1	270.00	Import	Hong Kong	Estonia	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone	Samsung	1	690.00	Import	Hong Kong	Estonia	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone	Samsung	1	690.00	Import	Hong Kong	Estonia	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	D
NARVA MAANTEE TP	Mobile phone	Sony	5	1500.00	Export	Estonia	Russian Federation	Sony Mobile Communications AB	AA	T	O
NARVA MAANTEE TP	Mobile phone	Samsung	3	900.00	Export	Estonia	Russian Federation	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	O
NARVA MAANTEE TP	Mobile phone	Nokia	7	2793.00	Export	Estonia	Russian Federation	Nokia Corporation	AA	T	O
NARVA MAANTEE TP	Mobile phone	Apple	37	25863.00	Export	Estonia	Russian Federation	Apple Inc	AA	T	O
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone	Apple	1	640.00	Import	Hong Kong	Estonia	Apple Inc	AA	T	R
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone	Apple	1	640.00	Import	Hong Kong	Estonia	Apple Inc	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone	Apple	1	640.00	Import	Hong Kong	Estonia	Apple Inc	AA	T	D

TOLLIPUNKT	KAUBA TÜÜP	KAUBAMÄRGI NIMETUS	KAUBA KOIGUS	KAUBA VÄÄRTUS	PROTSEDUUR	LÄHTEMAA	SIHTMAA	ÕIGUSTE VALDAJA	SEKKUMISE LIIK	ÕIGUSE TÜÜP	TULEMUS
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone	Samsung	1	630.00	Import	Hong Kong	Estonia	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone	Samsung	1	630.00	Import	Hong Kong	Estonia	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone	Apple	1	640.00	Import	Hong Kong	Estonia	Apple Inc	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone	Apple	1	640.00	Import	Hong Kong	Estonia	Apple Inc	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone	Samsung	1	830.00	Import	Hong Kong	Estonia	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone	Samsung	1	480.00	Import	Hong Kong	Estonia	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	O
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone	Samsung	2	960.00	Import	Hong Kong	Estonia	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Underwear	Calvin Klein	100	4500.00	Import	Hong Kong	Estonia	Calvin Klein Trademark Trust	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone	Apple	1	590.00	Import	Hong Kong	Estonia	Apple Inc	AA	T	D
ÜLEMISTE TP LENNUJAAMA TK	Mobile phone	Samsung	1	830.00	Import	Hong Kong	Estonia	Samsung Electronics Co Ltd	AA	T	D

- Sekkumise liik: AA-meetmetaotlus ja EO-ex-officio

- Õiguse tüüp: T – kaubamärk

- Tulemus: O – originaalkaup, R – kaup vabastatud, D – kauba hävitamine, S – kokkulepe, P – otsuse ootel.

2. PPA 2013. aasta tulemused

Politsei- ja Piirivalveamet registreeris 2013. aastal kokku 37 IO õiguste vastu toime pandud süütegu.

Regulatsioon – lähtutakse kriminaalmenetluse seadustikust (KrMS) ja KarS-i 14. peatükis „Intellektuaalse omandi vastased süüteod” sätestatust.

2013. aastal registreeritud kuritegude arv kokku oli 37 juhtumit, mis jagunesid alljärgnevalt:

- § 219 Autorsuse rikkumine – 2 juhtumit;
- § 222 Piraatkoopia valmistamine – 6 juhtumit;
- § 223 Teose ja autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti ebaseaduslik üldsusele suunamine – 13 juhtumit;
- § 224 Piraatkoopiaga kauplemine – 4 juhtumit;
- § 226 Patendi, kasuliku mudeli, kaubamärgi, tööstusdisainilahenduse ja mikrolülituse topoloogia omaniku ainuõiguse rikkumine – 6 juhtumit;
- § 227 Võltsitud kaubaga kauplemine – 6 juhtumit.

Politsei ei tee IO valdkonnaga seoses regulaarset sihtsuunitlusega järelevalvet ning peamiselt avastatakse sellised rikkumised üldise kontrolli käigus või laekunud info alusel. Menetluslikus mõttes pöörab politsei selles valdkonnas peatahelepanu isikutele, kelle eesmärk on varalise kasu saamine, ehk nendele, kelle tegevusel on äriiline eesmärk. Samas esineb teadaolevalt ka juhtumeid, kus nt piraattarkvara kasutatakse äriühingu igapäevatoos.

PPA puutub rohkem kokku autoriõiguse seadusega, milles sätestatud väärteokoosseisude menetlemise pädevus on politseile antud. §-des 812–814 sätestatud väärtegude puhul on politseiasutusel ka õigus väärteo toimepanemise vahetuks objektiks olnud ese konfiskeerida. Väärteguisid menetletakse väärteomenetluse seadustiku, konfiskeerimisel ka karistusseadustiku alusel. Kuna nimetatud väärteoasjades ei ole karistusena ette nähtud aresti, viib politsei ise menetluse lõpuni ja teeb karistamisotsuse. Ka konfiskeerimise eesmärgil ei ole vaja kohtusse pöörduda, sest politseile on antud konfiskeerimisõigus.

Justiitsministeeriumi kodulehel avaldatud tabelis „Registreeritud kuriteod 2003–2012” on välja toodud ka IO-vastaste kuritegude statistika.

PPA 2013. aasta statistika tabel.

Kuriteo liik (KarS ptk, §)	KURITEGUDE ARV (KarS)											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
14. ptk. Intellektuaalse omandi vastased kuriteod	82	85	116	95	81	61	38	70	71	51	37	
§ 219 Autorsuse rikkumine	4	2	4	2		1	2			1	2	
§ 220 Teose, leiutise, tööstusdisainilahenduse ja mikrolülituse topoloogia autori ja autoriõig	40	38	51	48	9			2				
§ 221 Autoriõiguse seadusega ettenähtud tasu maksmisest kõrvalehoidumine	1	3										
§ 222 Piraatkoopia valmistamine	14	8	14	8	28	15	8	14	5	2	6	
§ 222 ¹ Ebaseaduslikult reprodutseeritud arvutiprogrammi valdamine					4	2	4	2	3	1		
§ 223 Teose ja autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti ebaseaduslik üldsusele suunamine	6	3	4	7	16	18	14	16	12	12	13	
§ 224 Piraatkoopiaga kauplemine		13	2	1	10	11	3	21	11	3	4	
§ 225 Autoriõiguse ja autoriõigusega kaasnevate õiguste rikkumist takistava tehnilise kaitsemeetme kõrvaldamine	9	4	4		3	6	1					
§ 226 Patendi, kasuliku mudeli, kaubamärgi, tööstusdisainilahenduse ja mikrolülituse topoloogia omaniku ainuõiguse rikkumine	7	14	37	29	7	5	5	7	7	21	6	
§ 227 Võltsitud kaubaga kauplemine	1				4	3	1	8	33	11	6	
§ 228 Leiutise ja tööstusdisainilahenduse avalikustamine												
§ 229 Sordikaitsest tulenevate õiguste rikkumine												
§ 230 Registreeritud geograafilise tähise ebaseaduslik kasutamine												

3. Prokuratuur

Prokuratuur lahendab ainult konkreetsete kriminaalasjadega seotud küsimusi.

Põhja Ringkonnaprokuratuur on 2013. aastal:

- kohtusse saatnud ühe kriminaalasja (KarS § 226 lg 2 järgi);
- alustanud kaht kriminaalmenetlust;
- jätnud kriminaalmenetluse alustamata kahe avalduse alusel;
- jätnud kaebuse rahuldamata neljal korral (s.o kannatanu kaebus politsei otsuse kohta, millega jäeti kriminaalmenetlus alustamata);
- lõpetanud menetluse KrMS § 202 alusel kolmel korral;
- lõpetanud menetluse KrMS § 203 alusel 1 korral;
- lõpetanud menetluse KrMS § 200, § 199 lg 1 p 1 alusel ühel korral.

4. Eesti Autoriõiguste Kaitse Organisatsioon

Internet

Internetis toimuvad autoriõiguste rikkumised moodustasid 2013. aastal kaalukaima osa EAKO tööst autoriõiguse rikkumiste tõkestamisel.

Kõige probleemsemad IO õigusi rikkuvat sisu pakkuvad veebikeskkonnad on:

- kasutajate poolt genereeritud sisuga veebikeskkonnad, nt Youtube, Grooveshark, Kinostok jt. 2013. aastal tuvastati ja lõpetati neis keskkondades 35 239 õigusrikkumist;
- failimahutuskeskkonnad (*cyberlockers*), nt Hotfile, Rapidshare, Fileserve jmt, ning nende linke jagavad foorumid. 2013. aastal tuvastati ja lõpetati neis keskkondades 16 579 õigusrikkumist;
- avalikud ja piiratud ligipääsuga FTP-serverid. 2013. aastal tuvastati ja lõpetati 8034 õigusrikkumist;
- veebilehed (sh veebiraadiod, Torrent Trackeri veebilehed, Torrenti otsingumootorid). 2013. aastal tuvastati ja suleti õigustrikkuv sisu 22 veebilehel.

2013. aasta novembrikuu seisuga on EAKO tuvastanud ja lõpetanud 59 874 veebikeskkonnas toime pandud õigusrikkumist.

2013. aasta novembrikuu seisuga on EAKO tuvastanud ja sulgenud 318 veebikuulutust/oksjonit, kaalukaim osa füüsilise piraatluse juhtumitest toimub veebikeskkondade vahendusel.

Füüsiline piraatlus

2013. aastal tehtud kontrollkülastuste käigus ei tuvastanud EAKO ühtki liikmete õigusi rikkuvate toodete ebaseadusliku leviku juhtumit turgudel ja kauplustes.

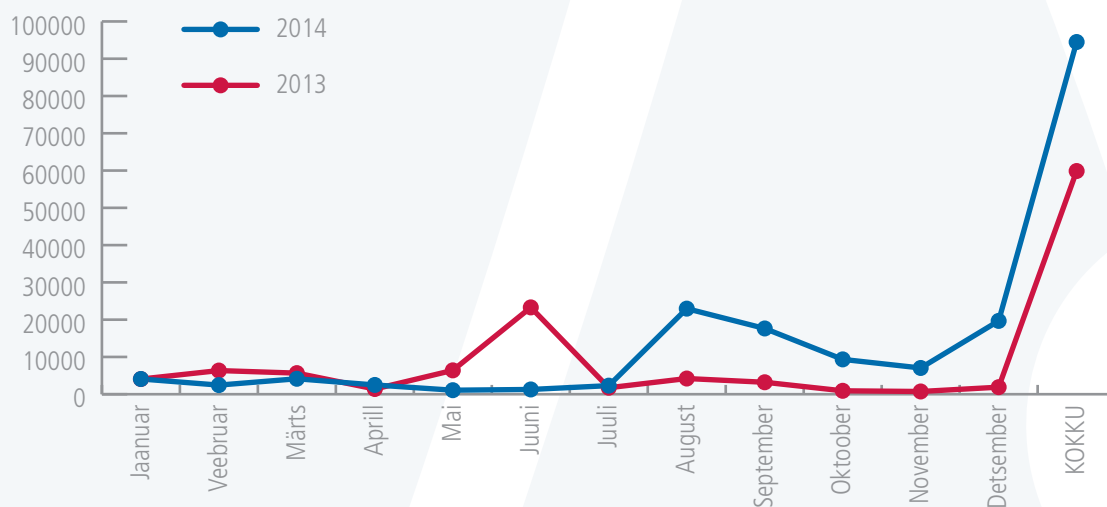
Kaalukaim osa füüsilise piraatluse juhtumitest toimub veebikeskkondade vahendusel, eelkõige kuulutuslehtede, oksjonite ja foorumite kaudu, ning on enamjaolt seotud füüsiliste isikute poolt IO õigusi rikkuva kauba levitamise (Sony PlayStationi tooted, DVD-filmid ja CD-muusika).

2013. aasta novembrikuu seisuga on EAKO tuvastanud ja sulgenud 318 veebikuulutust/oksjonit.

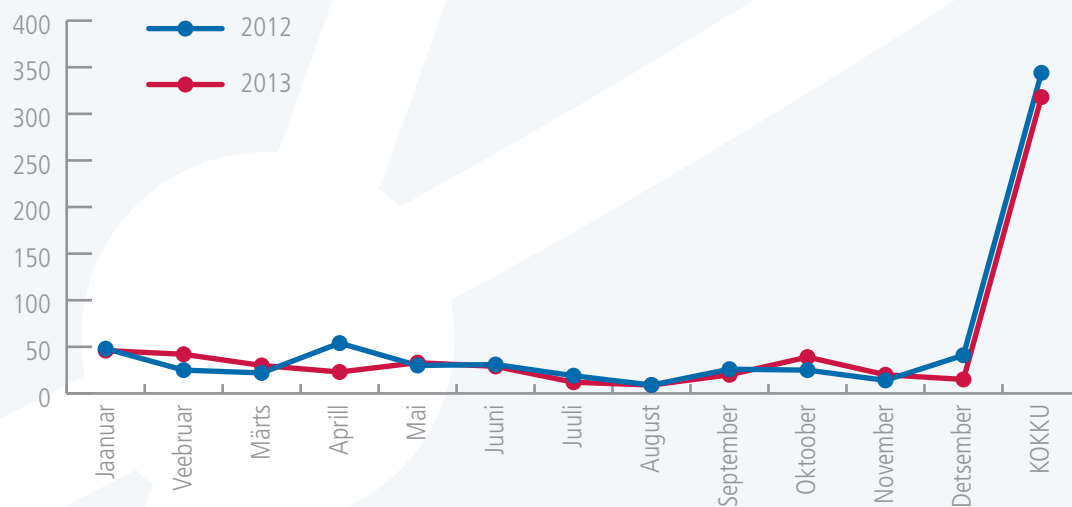
Olulisemad teavitusprojektid

- Intellektuaalse omandi alaste teadmiste suurendamine koolides, teavitusprojekt „Kaitstes loovust”
- Intellektuaalse omandi alaste teadmiste suurendamine koolides, teavitusprojekt „Autoriõigus omab tähtsust!”
- Digitaalse piraatluse vastaste kampaaniaklippide konkurss, võidutöö esitlemine meedias

EAKO poolt tuvastatud ja lõpetatud veebikeskkonnas toime pandud õigusrikkumised aastatel 2012-2013



EAKO poolt tuvastatud ja lahendatud füüsilise piraatluse juhtumid aastatel 2012-2013



5. Tööstusomandi apellatsioonikomisjoni 2013. aasta otsused ja Riigi Teatajas avaldatud kohtulahendid IO kohta

Tööstusomandi apellatsioonikomisjon

Tööstusomandi apellatsioonikomisjon on sõltumatu kohtueelne organ, kes lahendab tööstusomandi seadustes sätestatud juhtudel taotleja kaebusi patendiameti otsuse vaidlustamiseks ning huvitatud isiku ja taotleja või omaniku vaidlusi huvitatud isiku avalduse alusel.

[Tööstusomandi apellatsioonikomisjon](#) tegutseb tööstusomandi õiguskorralduste aluste seaduse, tööstusomandi seaduste, rahvusvaheliste lepingute ning Vabariigi Valitsuse ja ministrite määruste järgi.

Kui mõni tööstusomandi õiguskaitse küsimus ei ole seaduse või rahvusvahelise lepinguga reguleeritud, juhendatakse Euroopa riikides Euroopa õiguse või riigisisese õiguse kohaldamise praktikast.

Tööstusomandi apellatsioonikomisjon tegi 2013. aastal 49 otsust. Allpool on mõned näited tööstusomandi apellatsioonikomisjoni tehtud otsustest.

Vaidlustusavaldus kaubamärgi ASPROVIT (Patendiameti otsus nr 7/M201100845) klassis 5 registreerimise kohta VITALE-XD nimele

Lahendi number 1446

Avaldamise kuupäev 18.09.2013

Tööstusomandi apellatsioonikomisjon (edaspidi komisjon), koosseisus Rein Laaneots (eesistuja), Harri-Koit Lahek ja Tanel Kalmet, vaatas kirjalikus menetluses läbi juriidilise isiku Takeda Pharma AS vaidlustusavalduse kaubamärgi ASPROVIT (Patendiameti otsus nr 7/M201100845) klassis 5 registreerimise kohta VITALE-XD nimele.

Asjaolud

Eesti Kaubamärgilehes nr 12/2012 (vaidlustusavalduse lisa 1) ja Patendiameti kaubamärkide andmebaasis (lisa 2) avaldatust nähtub, et Patendiamet otsustas registreerida VITALE-XD (edaspidi taotleja) kaubamärgi ASPROVIT klassi 5 kuuluvate kaupade farmaatsiapreparaadid tähistamiseks.

Takeda Pharma AS (edaspidi vaidlustaja, keda esindab patendivolinik Olga Treufeldt) tegutseb Eestis alates 1992. aastast, olles esimene rahvusvaheliste standardite järgi töötav ravimitootja nii Eestis kui ka kogu Balti regioonis. Vaidlustaja asutati 1992. aastal Nycomed AS ja Eesti äriühingu AS SEFA ühisettevõttena nime all Nycomed SEFA AS. 2011. aastal sai aga Nycomed AS-st rahvusvahelise ravimifirma Takeda Pharmaceutical Company Limited-i tütarettevõtte, mistõttu ka vaidlustaja kannab alates 2012. aastast nime Takeda Pharma AS (lisa 3). Tänapäevaks on Takeda Pharma Eesti juhtiv ravimifirma, mille vastutusvaldkonda kuulub kogu müügi- ja marketingitegevuse koordineerimine Baltikumis. Takeda Pharma toodanguportfelli kuulub üle 150 nimetuse ravimeid, mille hulgas on südameravimid, valuvaigistid, põletikuvastased ravimid, köha- ja nohuvastased preparaadid, allergiaravimid, kaltsiumipreparaadid, vitamiinid jne. Tarbija jaoks on ilmselt tuntuimad Ibumetin, Hjertemagnyl, Calcigran, Apovit, Xymelin ja Kestine.

Vaidlustaja peab Patendiameti otsust nr 7/M201100845 kaubamärgi ASPROVIT Eestis registreerimise kohta ebaseaduslikuks ning oma õigusi ja seaduslikke huvisid rikkuvaks, kuivõrd vaidlustaja on varasema registreeritud ja üldtuntud kaubamärgi APOVIT omanik.

Tuginedes Kaubamärgiseaduse (edaspidi KaMS) § 10 lg 1 p 2, palub vaidlustaja tühistada Patendiameti otsuse kaubamärgi ASPROVIT (taotluse nr M201100845) registreerimise kohta ning teha Patendiametile ettepanek jätkata kaubamärgi menetlust komisjoni otsuses toodud asjaolusid arvestades.

Apellatsioonikomisjoni otsus

Vaidlustusavaldus rahuldada, tühistada Patendiameti otsus kaubamärgi ASPROVIT (taotlus nr M201100845) registreerimise kohta klassis 5 VITALE-XD nimele ning kohustada Patendiametit jätkama menetlust komisjoni otsuses toodud asjaolusid arvestades.

Vaidlustusavaldus kaubamärgi „STOLICHNYE СТОЛИЧНЫЕ” (rahvusvaheline reg nr 1086390) registreerimise vastu klassis 30

Lahendi number 1428

Avaldamise kuupäev 31.07.2013

Tööstusomandi apellatsioonikomisjon, koosseisus Sulev Sulsenberg (eesistuja), Tanel Kalmet ning Edith Sassian, vaatas kirjalikus menetluses läbi Spirits International B.V., LU, vaidlustusavalduse kaubamärgi „STOLICHNYE СТОЛИЧНЫЕ” (rahvusvaheline reg nr 1086390) registreerimise vastu klassis 30.

Asjaolud

31.08.2012 esitas Spirits International B.V. (keda volikirja alusel esindab patendivolinik Almar Sehver) tööstusomandi apellatsioonikomisjonile (edaspidi ka komisjon) vaidlustusavalduse, milles vaidlustatakse kaubamärgi „STOLICHNYE СТОЛИЧНЫЕ” (rahvusvaheline reg nr 1086390) registreerimine klassis 30 Joint-Stock Company „Krasnyj Octyabr”, RU, nimele.

Spirits International B.V. (edaspidi ka vaidlustaja) leiab, et Patendiameti otsus kaubamärgi „STOLICHNYE СТОЛИЧНЫЕ” registreerimise kohta on vastuolus kaubamärgiseaduse (KaMS) § 10 lg 1 p-ga 3. Vaidlustaja on seisukohal, et tema registreeritud ja valdavale enamusele Eesti elanikkonnast tuntud „STOLICHNAYA” kaubamärkidega sarnase kaubamärgi „STOLICHNYE СТОЛИЧНЫЕ” registreerimisega Joint-Stock Company „Krasnyj Octyabr” (edaspidi ka taotleja) poolt võidakse ära kasutada ja kahjustada tema kaubamärkide mainet ja eristusvõimet.

Viidates Euroopa Kohtu 23.10.2003 otsusele kohtuasjas nr C-408/01 palub vaidlustaja kohaldada KaMS § 10 lg 1 p 3 kõigi taotleja kaupade osas, sõltumata analüüsist, kas tegemist on sama- või eriliigiliste kaupadega. Vaidlustaja märgib, et „STOLICHNAYA” on pika ajalooga ja tuntud viina kaubamärk. „STOLICHNAYA” on läbi aastate olnud maailmas enim müüdud alkoholsete jookide hulgas. Kaubamärgil on kõrge maine Euroopas, Ameerikas ja Aasias. „STOLICHNAYA” ja „MOSKOVSKAYA” kaubamärkide nominaalväärtuseks hinnati aastal 1995 umbes 400 miljonit dollarit. „STOLICHNAYA” on võitnud kuldmedaleid ja Grand Prix-sid rahvusvahelistel messidel ja konkurssidel (1958 Brüssel, 1965 Leipzig, 1969 Pardubice) ja on jätkuvalt maailma tuntumate ja auhinnatumate viinade hulgas (San Francisco World Spirits Competition 2010 ja 2011, The Vodka Masters 2010). Kaubamärki „STOLICHNAYA” ja selle lühendvarianti „STOLI” kajastab aktiivselt ka ajakirjandus. Muu hulgas tunnustavad „STOLICHNAYA” viina kui üht maailmaturul enimmüüdumat ka Eestis avaldatud publikatsioone. Kaubamärgi „STOLICHNAYA” tuntust valdavale osale Eesti elanikkonnast tõendab 2007. aasta turu-uuring: Turu-uuringute AS poolt läbi viidud küsitlus näitas, et sõnamärki „STOLICHNAYA” tunneb 82%

Eesti elanikkonnast ja etiketti, mis vastab kaubamärgiregistreeringule nr 15707, 85% Eesti elanikkonnast. Vaidlustaja kaubamärke mäletavad Eesti elanikud juba Nõukogude ajast, 1970ndatest ja 1980ndatest aastatest, osa ka varasemast ajast. 2011. aasta esimeses kvartalis viidi Eestis läbi reklaamikampaania, et kinnistada kaubamärgi üldtuntust ning mainet ja juhtida tähelepanu „STOLICHNAYA” premium-klassi viinale. Arvestades „STOLICHNAYA” kaubamärgi pikaajalist turulolekut ja kõrget tuntust mitte üksnes sihtgrupi, vaid kogu avalikkuse hulgas, ei ole vaidlustaja hinnangul kahtlust, et „STOLICHNAYA” oli üldtuntud ja mainekas kaubamärk kaubamärgitaotluse „STOLICHNYE СТОЛИЧНЫЕ” esitamise kuupäeval.

Apellatsioonikomisjoni otsus

Vaidlustusavaldus rahuldada, tühistada Patendiameti otsus kaubamärgi „STOLICHNYE СТОЛИЧНЫЕ” (rahvusvaheline reg nr 1086390) registreerimise kohta Joint-Stock Company „Krasnyj Ocyabr” nimele klassis 30 ning kohustada Patendiamet jätkama menetlust komisjoni otsuses toodud asjaolusid arvestades.

Vaidlustusavaldus kaubamärgi “LIPOSINOL”(taotl nr M201000155) registreerimise otsuse tühistamiseks

Lahendi number 1350

Avaldamise kuupäev 28.06.2013

Tööstusomandi apellatsioonikomisjon, koosseisus Priit Lello (eesistuja), Harri-Koit Lahek ja Sulev Sulsenberg vaatas kirjalikus menetluses läbi välismaise juriidilise isiku Primex EHF (Oskarsgata 7, Siglufjordur 580, IS, edaspidi vaidlustaja) vaidlustusavalduse kaubamärgi LIPOSINOL (taotluse nr M201000155) registreerimise otsuse tühistamiseks.

Asjaolud

28. jaanuaril 2005 esitas Inqpharm Europe Limited (Invision House, Wilbury Way, Hitchin SG4 0TY, GB) Patendiametile taotluse sõnalise kaubamärgi LIPOSINOL (taotluse nr M201000155) registreerimiseks klassis 5 nimetatud kaupade suhtes.

14. juunil 2011 otsustas Patendiamet registreerida kaubamärgi LIPOSINOL (otsus nr M/201000155) taotleja nimele järgmiste Nizza klassifikatsiooni klassis nr 5 nimetatud kaupade suhtes:

klass 5: meditsiinipreparaadid kehakaalu reguleerimiseks ja rasvtöve/ülekaalulisuse raviks.

29. septembril 2011 esitas vaidlustaja vaidlustusavalduse Patendiameti otsuse tühistamiseks.

25. novembril 2011 esitas taotleja Patendiametile taotluse kaubamärgi LIPOSINOL kaupade loetelu piiramiseks. Patendiameti kaubamärkide registriandmete kohaselt on kaubamärgi õiguskaitse piiratud järgmiste klassis 5 loetletud kaupadega:

klass 5: meditsiinipreparaadid kehakaalu reguleerimiseks ja rasvtöve/ülekaalulisuse raviks, välja arvatud kitosaani põhjal valmistatud kaubad.

Vaidlustaja peab Patendiameti otsust nr 7/M201000155 kaubamärgi LIPOSINOL registreerimise kohta ebaseaduslikuks ning oma õigusi ja seaduslikke huvisid rikkuvaks, kuivõrd vaidlustaja nimele on Ühenduse kaubamärgi määruse (EL nõukogu määrus 40/1994/EÜ Ühenduse kaubamärgi kohta, avaldatud Euroopa Liidu Teatajas L 011, 14.01.1994, lk 1–36) alusel klassis 1 registreeritud Ühenduse kaubamärk LIPOSAN. Vaidlustusavalduse aluseks oleva varasema kaubamärgi olulisemad andmed on järgmised: kaubamärk: LIPOSAN, registreering nr: 001387760, taotluse esitamise kuupäev: 17. november 1999, registreerimise kuupäev: 29. jaanuar 2001, klass/kaubad: 1. Vaidlustaja leiab, et Patendiameti otsus on vastuolus kaubamärgiseaduse (edaspidi KaMS) § 10 lg 1 p 2 sätestatuga. Taotleja kaubamärgi LIPOSINOL registreerimise taotluse nr M201000155 prioriteedikuupäev on 10. august 2004 ning vaidlustaja Ühenduse kaubamärk reg nr 001387760 on Eestis kehtiv alates 1. maist 2004. Tulenevalt KaMS § 11 lg 1 p 6 on vaidlustaja viidatud kaubamärk varasem võrreldes taotleja kaubamärgiga.

Apellatsioonikomisjoni otsus

Jätta Primex EHF vaidlustusavaldus rahuldamata.

Kikas OÜ kaebus kaubamärgi “ABSOLUTE CHICKEN” (taotluse nr M200900432) osalise registreerimisest keeldumise otsuse tühistamiseks

Lahendi number 1349

Avaldamise kuupäev 30.04.2013

Tööstusomandi apellatsioonikomisjon, koosseisus Priit Lello (eesistuja), Margus Tähepõld ja Kirli Ausmees vaatas kirjalikus menetluses läbi Kikas OÜ (registrikood 10112763, Saha tee 8a, Loo alevik, Jõe-lähtme vald, Harju maakond, 74201, edaspidi kaebaja) kaebuse kaubamärgi “ABSOLUTE CHICKEN” (taotluse nr M200900432) osalise registreerimisest keeldumise otsuse tühistamiseks.

Asjaolud

16. aprillil 2009 esitas kaebaja Patendiametile taotluse sõnalise kaubamärgi “ABSOLUTE CHICKEN” (taotluse nr M200900432) registreerimiseks klassis 29 ja 30 nimetatud kaupade suhtes.

Patendiameti 21. juuli 2011 otsusega nr 7/M200900432 rahuldati kaebaja kaubamärgi registreerimistaotlus osaliselt ning Patendiamet tegi kaubamärgi registreerimise otsuse järgmiste kaupade suhtes:

klass 29: liha, kala, linnuliha ja ulukiliha; liha- ja kalatooted; lihaekstraktid; konservitud, külmutatud, kuivatatud, hapendatud ja keedetud puuvili ja köögivili; tarretised, keedised, püreed, puuviljakompotid; köögivilja- ja puuviljasalatid; kartuli- ja puuviljalaastud; pähklid; munad, piim ja piimatooted; juust; supid; toiduõlid ja toidurasvad;

klass 30: kohv, tee, kakao, kakaotooted, suhkur, riis, tapiokk, saago, kohvi aseained, kohvi- ja teejoojad; jahu ja muud teraviljasaadused, leib, sai, pagaritooted, võileivad, kondiitritooted ja maiustused, jäätis; täidisega tainatooted, pelmeenid, tainas, mesi, siirup; pärm, küpsetuspulbrid; sool, sinep; äädikas, vürtsikastmed; salatikastmed; vürtsid; maitseained; jää.

Kaubamärgiseaduse (edaspidi KaMS) § 9 lg 1 punkti 6, § 10 lg 1 p 2 ja § 39 lõigete 2 ning 3 alusel keeldus Patendiamet kaubamärgi registreerimisest järgmiste kaupade puhul:

klass 29: kala, ulukiliha; liha- ja kalatooted; kartulilaastud;

klass 30: pagaritooted, võileivad; täidisega tainatooted, pelmeenid.

21. septembril 2011 esitas kaebaja Patendiameti 21. juuli 2011 otsusele kaebuse apellatsioonikomisjonile.

Kaebuse kohaselt ei ole kaubamärk „ABSOLUTE CHICKEN“ keeldutud kaupade osas eksitav. Patendiamet on põhjendanud oma seisukohta kaubamärgi eksitavuse osas kana ja keeldutud kaupade sarnasuse ning turustustingimustega (liha ja kalatooted turustatakse kõrvuti, pakendatud toodete osas ei ole võimalik toote välimuse järgi teha järeldusi toote koostise kohta).

Apellatsioonikomisjoni otsus

Jätta Kikas OÜ (registrikood 10112763) kaebus rahuldamata.

RENAULT s.a.s., FR vaidlustusavaldus rahvusvahelise kaubamärgi TIGGO (IR nr 1037590) registreerimise vastu CHERY AUTOMOBILE CO.,LTD, CN, nimele klassis 12

Lahendi number 1388

Avaldamise kuupäev 25.03.2013

Tööstusomandi apellatsioonikomisjon, koosseisus Harri-Koit Lahek (eesistuja), Edith Sassian ja Sulev Sulsenberg vaatas kirjalikus menetluses läbi välismaise juriidilise isiku RENAULT s.a.s., FR vaidlustusavalduse rahvusvahelise kaubamärgi TIGGO (rahv reg nr 1037590) registreerimise vastu CHERY AUTOMOBILE CO.,LTD, CN, nimele klassis 12.

Asjaolud

RENAULT s.a.s. (edaspidi vaidlustaja) on vaidlustanud Patendiameti 01.12.2011 ametlikus väljaandes „Eesti Kaubamärgileht“ nr 12/2011, lk 25 avaldatud otsuse registreerida CHERY AUTOMOBILE CO.,LTD, Economy & Technology Development Zone, Wuhu City Anhui Province, CN (edaspidi „taotleja“) nimele kaubamärk TIGGO (edaspidi vaidlustatud kaubamärk või kaubamärk TIGGO).

Taotleja kaubamärk ning sellega tähistatavad kaubad on:

Kaubamärk - TIGGO - Rahvusv. reg nr 1037590

Registreeringu kuupäev, prioriteet - 13.04.2010, 21.11.2007

Kaubad - klass 12 - *sportautod, autod (inglise keeles: sports cars; automobiles)*

Vaidlustajale kuulub varasem registreeritud Eesti siseriiklik kaubamärk (edaspidi vaidlustaja kaubamärk või kaubamärk TWINGO):

Kaubamärk – TWINGO - Registreeringu nr 11882

Taotluse kuupäev, konventsiooniprioriteet - 07.12.1993, 08.01.1991

Kaubad - klass 12 - *maismaasõidukid ja -veokid*

Vaidlustaja leiab, et Patendiameti otsus registreerida kaubamärk TIGGO taotleja nimele klassis 12 on vastuolus kaubamärgiseaduse (edaspidi KaMS) § 10 lg 1 p-ga 2, mille kohaselt õiguskaitset ei saa kaubamärk, mis on identne või sarnane varasema kaubamärgiga, mis on saanud õiguskaitse identsete või samaliigiliste kaupade või teenuste tähistamiseks, kui on tõenäoline kaubamärkide äravahetamine tarbija poolt, sealhulgas kaubamärgi assotsieerumine varasema kaubamärgiga.

Vaidlustaja lisab, et kohtupraktika kohaselt tuleb kaubamärkide äravahetamiseni sarnasuse, sealhulgas assotsieerumise üle otsustamisel hinnata kaubamärkide visuaalset, foneetilist ja semantilist sarnasust, lähtudes kaubamärkidest kui tervikutest, pöörates seejuures tähelepanu nende eristusvõimelistele ja domineerivatele osadele (Euroopa Kohtu 22.06.1999 otsuse C-342/97 LLOYD SCHUHFABRIK MEYER p 25).

Vaidlustaja selgitab, et sõnaliste kaubamärkide TWINGO ja TIGGO visuaalsel võrdlusel jääb silma nende esimeste tähtede T kokkulangevus. Lisaks lõppevad märgid ka sama tähekombinatsiooniga GO ning sisaldavad keskosades samuti identset tähte I. Eeltoodud arvestades on kaubamärgid TWINGO ja TIGGO visuaalselt sarnased.

Kaubamärke TWINGO ja TIGGO foneetiliselt võrreldes märgib vaidlustaja, et mõlemad kaubamärgid koosnevad kahest silbist. Esimesed silbid (twin versus tig) algavad identse tähega (t-) ning sisaldavad

mõlemad i-tähte. kaubamärkide viimased silbid on identsed (-go). Eeltoodud arvestades on kaubamärgid TWINGO ja TIGGO ka foneetiliselt sarnased.

Semantilisest aspektist vaadelduna on võrreldavad kaubamärgid TWINGO ja TIGGO vaidlustaja arvates otsese tähenduseta uudissõnad. Keskmisel tarbijal pole võimalik kaubamärke TWINGO ja TIGGO üksteisest tähenduslikult eristada.

Eespool toodud arvestades järeldeb vaidlustaja, et kaubamärgid TWINGO ja TIGGO on nii visuaalselt kui ka foneetiliselt sarnased ning semantilisel eristumatud. Vaidlustatud kaubamärgi TIGGO minimaalsed erinevused vaidlustaja varasema tuntud ja maineka kaubamärgiga TWINGO võrreldes ei ole piisavad muutmaks vaidlustatud kaubamärki sellest selgelt eristuvaks.

Apellatsioonikomisjoni otsus

Jätta vaidlustusavaldus rahuldamata.

TERE AS vaidlustusavaldus kaubamärgi „TERVIST!“ (taotlus nr M201000374) registreerimise osas Põltsamaa Meierei Juustutööstus OÜ nimele klassis 29

Lahendi number 1362

Avaldamise kuupäev 22.03.2013

Tööstusomandi apellatsioonikomisjon koosseisus Kerli Tillberg (eesistuja), Harri-Koit Lahek ja Tanel Kalmet vaatas kirjalikus menetluses läbi kodumaise juriidilise isiku TERE AS (aadress: Pärnu mnt 139e, 11317 Tallinn, Eesti), keda esindab patendivolinik Villu Pavelts, vaidlustusavalduse kaubamärgi „TERVIST!“ (registreerimistaotluse number M201000374) registreerimise osas Põltsamaa Meierei Juustutööstus OÜ nimele klassis 29.

Asjaolud

27.10.2011 esitas TERE AS (edaspidi vaidlustaja või TERE AS) vaidlustusavalduse tööstusomandi apellatsioonikomisjonile (edaspidi komisjon või apellatsioonikomisjon) kaubamärgi „TERVIST!“ registreerimise (avaldatud Eesti Kaubamärgilehes nr 9/2011, lk 12) vastu Põltsamaa Meierei Juustutööstus OÜ (edaspidi taotleja), keda esindab patendivolinik Villu Pavelts, nimele klassis 29 – *liha, kala linnuliha ja ulukiliha; lihaekstraktid; konservitud, külmutatud, kuivatatud ja keedetud puuvili ja köögivili; tarretised, keedised, puuviljakompotid; munad, piim ja piimatooted; toiduõlid ja toidurasvad.*

Vaidlustaja leiab, et otsus registreerida kaubamärk „TERVIST!“ taotleja nimele klassis 29 on vastuolus kaubamärgiseaduse (edaspidi KaMS) § 10 lg 1 p-ga 2, mille kohaselt ei saa õiguskaitset tähis, mis on identne või sarnane varasema kaubamärgiga, mis on saanud õiguskaitse identsete või samaliigiliste kaupade või teenuste tähistamiseks, kui on tõenäoline kaubamärkide äravahetamine tarbija poolt, sealhulgas kaubamärgi assotsieerumine varasema kaubamärgiga.

Vaidlustaja märgib, et kaubamärkide äravahetamise tõenäosust on defineeritud riskina, et avalikkus võib uskuda, et kaubad või teenused tulevad samalt ettevõtelt või temaga majanduslikult seotud ettevõtelt (Euroopa Kohtu 22.06.1999 otsus asjas C-342/97 LLOYD SCHUHFABRIK MEYER, punkt 17).

Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt tuleb kaubamärkide äravahetamise tõenäosuse hindamisel arvesse võtta kõiki asjakohaseid faktoreid, sealhulgas visuaalset, foneetilist ja kontseptuaalset sarnasust ning nimetatud hinnang peab tuginema üldisele, tarbijal tekkivale kujutluspildile, arvestades eriti

võrreldavate kaubamärkide eristusvõimelisi ja domineerivaid komponente (Euroopa Kohtu 11.11.1997 otsus asjas C-251/95 SABEL, punkt 23).

Vaidlustaja kaubamärk „TERE“ töötati välja 1996. aastal ning TERE AS õiguseellane Tallinna Piimatööstuse AS võttis selle kasutusse alates 1997. aastast. Täna on TERE AS-i tootenimekirjas kokku üle 250 toote, valdavalt osa nendest markeerib ja turustab TERE AS muuhulgas oma „katuskaubamärgi“ ja äri-nime „TERE“ all. Seega kasutab TERE AS oma kaubamärki „TERE“ laialdaselt, see on saavutanud Eesti toiduainetööstuse valdkonnas väga kõrge maine, tuntuse ja tunnustuse.

Apellatsioonikomisjoni otsus

Vaidlustusavaldis rahuldada, tühistada Patendiameti otsus kaubamärgile „TERVIST!“ (nr M201000374) õiguskaitse andmise kohta klassis 29 Põltsamaa Meierei Juustutööstus OÜ nimele ning kohustada Patendiametit jätkama menetlust komisjoni otsuses toodud asjaolusid arvestades.

Kõik tööstusomandi apellatsioonikomisjoni otsused on leitavad [apellatsioonikomisjoni](#) kodulehelt.

Riigi Teatajas avaldatud kohtulahendid IO kohta

Riigi Teatajas (RT) on võimalus otsida kohtute avaldatud jõustunud lahendeid. Eraldi on loodud ka märksõnaline kohtulahendite otsingumootor, mille alt on leitavad ka IO valdkonna lahendid.

RT-s avaldatud jõustunud kohtulahendite nimekirja kohaselt oli Eestis 2012. aastal kaks IO-ga seotud jõustunud kohtulahendit.

Autorite õiguste rikkumise eeldused televisiooniprogrammide edastamisel

Lahendi number 3-2-1-50-13

Kohtulahendi kuupäev 29.05.2013

Avaldamise kuupäev 30.05.2013

Asjaolud

Hageja esitas kostja vastu hoidumisenõude, kohustamaks kostjat hoiduma telekanalite hageja nõusolekuta lõpptarbijatele kättesaadavaks tegemisest, ning autorite õiguste rikkumise teel saadu väljaandmise nõude. Poolte vaidluse põhiküsimuseks on olnud, kas kostja on vaidlusaluste telekanalite signaali Eestis lõpptarbijatele kättesaadavaks tegemise eest kohustatud saama nõusoleku hagejalt ja maksuma talle selle eest tasu. Kostja väitel ei ole tema tegevus hinnatav ei signaali esmase edastamise ega taasedastamisena ning tal ei ole selleks vaja hageja nõusolekut ega ole tal ka kohustust maksta hagejale tasu.

Maakohus rahuldab hagiavalduse. Kostja esitas apellatsioonkaebuse, kuid ringkonnakohus jättis maa-kohtu otsuse muutmata. Kohtute arvates oli kostja tegevus hinnatav autorite õiguste rikkumisena. Kostja esitas kassatsioonkaebuse.

Kohtu seisukoht

1. Ringkonnakohtu otsus tuleb tühistada materiaalõiguse normi väärade kohaldamise ja menetlusõiguse normi olulise rikkumise tõttu.
2. Kohtud tuginesid otsuste põhjendamisel põhiliselt Euroopa Kohtu liidetud kohtuasjas C-431/09 ja C-432/09 13. oktoobril 2011 tehtud otsusele, jättes tähelepanuta, et nimetatud otsus väljendab seisukohti direktiivi 93/83/EMÜ sätete kohaldamise kohta ega ole otsekohaldatav nõude alusena.

3. Kui teleprogrammi edastatakse satelliidi vahendusel televisiooniteenuse osutaja poolt (st tema kontrolli all ja vastutusel), on teleprogrammi (ühtseks) edastajaks televisiooniteenuse osutaja, kellele tuleb signaalide katkematusse sideahelasse sisestamise riigis saavutada autoritega kokkulepe teoste edastamise kohta. Sellisel juhul on satelliidi kaudu edastamise teenust võimaldav ettevõtja vaid tehnilise teenuse osutaja ega edasta ise programme autoriõiguse seaduse tähenduses.
4. Kuigi primaarselt on televisiooniprogrammide edastajaks televisiooniteenuse osutaja, on autorite nõusolek vajalik ka satelliiditeenuse osutajale. Samas ei ole autoritel õigus saada mitmekordselt tasu teose samale auditooriumile edastamise eest nii televisiooniteenuse osutajalt kui ka satelliiditeenuse pakkujal. Selleks tuleb tuvastada uue üldsuse loomine satelliiditelevisiooniteenuse osutamiseks. Kostjal ei ole vaja luba autoritelt, kui tema osalemine teleprogrammi üldsusele edastamises piirdub üksnes niisuguste abivahendite pakkumisega, mille eesmärk on kõnealust edastamist võimaldada või teostada.
5. Ainuüksi see, et autorite kollektiivse esindamise organisatsioon on kellegagi loa andmiseks lepingu sõlminud, ei tähenda, et ka kõik teised sarnase tegevusega isikud peavad nõustuma lepingu sõlmimisega samasugustel tingimustel. Kohus saab asendada ka majandustegevuses teoste kasutamiseks hädavajaliku kokkuleppe sõlmimise tahteavalduse ja määrata selle tingimused (mh tasu), kui selle andmisest ebamõistliku keeldumisega paneks autoreid esindav organisatsioon toime delikti või kui nõusoleku andmisest keeldumine oleks vastuolus hea usu põhimõttega.

Riigikohus rahuldab kassatsioonkaebuse ja saatis asja uueks läbivaatamiseks ringkonnakohtule.

Käibemaksu tasumisest kõrvalehoidumine

Lahendi number 3-3-1-71-12

Kohtulahendi kuupäev 25.04.2013

Avaldamise kuupäev 28.04.2013

Asjaolud

Maksu- ja Tolliameti maksuotsusega määrati kaebajale täiendavalt tasumiseks käibemaks, kuna maksuhalduri hinnangul oli kaebaja poolt sõlmitud müügileping maksukorralduse seaduse (MKS) § 83 lg 4 alusel näilik ja sõlmitud eesmärgiga suurendada kaebaja mahaarvatava sisendkäibemaksu suurust. Kaebaja esitas maksuotsuse peale kaebuse halduskohtusse. Halduskohus rahuldab kaebuse, ringkonnakohtus tühistas halduskohtu otsuse. Kaebaja esitas kassatsioonkaebuse Riigikohtusse.

Kohtu seisukoht

1. Käibemaksuseaduse (KMS) § 12 lg 14 ei ole erinormiks, mis välistaks MKS § 83 lg 4 kohaldamise. Kuigi KMS § 12 lg-s 15 on sätestatud, et lõiget 14 rakendatakse maksudest kõrvalehoidumise või maksustamise vältimise tõkestamiseks, ei hõlma viidatud säte kõiki võimalikke käibemaksust kõrvalehoidumise juhtumeid. KMS § 12 lg-s 14 sätestatud maksustatava väärtuse korrigeerimise erisäte ei ole mõeldud rakendamiseks sellises olukorras, kus riik kannab kahju tulenevalt sellest, et kauba müüja või teenuse osutaja ei arvesta või tehingu asjaoludest tulenevalt ei ole suuteline riigile tasuma kauba või teenuse väärtuselt arvatud käibemaksu, kuid ostja soovib selle käibemaksu sisendkäibemaksuna maha arvata. KMS § 12 lg 14 p 1 kohaselt on nimetatud erisäte kohaldatav vaid siis, kui kauba soetajal või teenuse saajal ei ole sisendkäibemaksu täieliku mahaarvamise õigust. Tavaolukorras puudub vajadus korrigeerida tehingu väärtust, juhul kui kauba või teenuse ostjal on täies ulatuses sisendkäibemaksu mahaarvamise õigus. Tehingu väärtuse suurendamise tulemusena suureneks ühelt

poolt müüja kohustus riigi ees ja teiselt poolt suureneks samas ulatuses ka ostja õigus maha arvata sisendkäibemaksu. Kokkuvõttes ei saaks riik tehingu väärtuse korrigeerimisel täiendavat tulu. Antud kaasuses oli aga tegemist erandliku olukorraga, sest tehingu asjaolud viitasid kahtlusele, et ostjal oli tehingu kujundamisel kavatsus saavutada suurema summa sisendkäibemaksu mahaarvamine, kui müüja oleks reaalselt sellelt tehingult riigile käibemaksu tasunud, mistõttu oli võimalik kohaldada MKS § 83 lg-t 4 ning korrigeerida tehingu väärtust vastavalt selle tehingu väärtusele, mida pooled tegelikult silmas pidasid.

2. KMS § 12 lg-te 14–17 eesmärk on tõkestada käibemaksust kõrvalehoidumist tehingute abil, millega käibemaksukohustuslane võõrandab kaupa või osutab teenust lõpptarbijale (isikule, kellel ei ole sisendkäibemaksu mahaarvamise õigust) turuhinnast madalama hinnaga. Riigi maksukahju seisneb taolise tehingu puhul selles, et riigile laekuv käibemaks ei vasta ostjatele antud hüve tegelikule väärtusele. Ostjate maksueelis seisneb selles, et nad saavad kaupu ja teenuseid väiksema käibemaksukoormusega maksustatult ja seega soodsamalt, kui nad saaksid juhul, kui oleksid kõnealused kaubad või teenused ostnud mõnelt muult isikult turuhinnaga.
3. Ainuüksi tehingu ebamõistlikult kõrge hind ei anna alust MKS § 83 lõike 4 kohaldamiseks, vaid maksuhaldur peab ära näitama ka ostja või müüja eeldatava maksueelise ning tahtluse maksueelise saavutamiseks.
4. Näiliku tehingu puhul on lepingupooltel jätkuvalt õigus tagastada tehingu alusel saadu, samuti on müüjal õigus tühistada väljastatud arve ning tal tekib arvel näidatud käibemaksu osas riigi vastu tagastusnõue. Seetõttu ei ole ostjal näiliku tehingu alusel müüjale tasutud käibemaksu osas sisendkäibemaksu mahaarvamise õigust. Üksnes erandlike asjaolude ilmumisel võib maksuhaldur jätta ka näiliku tehingu korral poolte käibemaksuarvestuse korrigeerimata ning aktsepteerida ostja õigust sisendkäibemaksu mahaarvamisele.
5. Kaubamärgi registreerimise õigus on üleantav ja võõrandatav, kusjuures registreerimistaotluse ülevõtmisel võib olla rahaliselt hinnatav väärtus, eriti juhul, kui registreerimistaotlus on hiljem rahuldatud ja kaubamärk registreeritud, sest õiguskaitse tekib mitte registreerimise kuupäevast, vaid registreerimistaotluse esitamise kuupäevast.

Riigikohus tühistas ringkonnakohtu otsuse.

Lühikokkuvõte

Intellektuaalse omandi kaitse aastaraport 2013

Intellektuaalne omand ümbritseb meid kõikjal, mistõttu on IO kaitse kõigile oluline. IO kaitse on tähtis üksikisikule. See on oluline näiteks isiklike vajaduste paremaks korraldamiseks, haridustaseme tõstmiseks, samuti kultuuriväärtuste nautimiseks. ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis on sätestatud isiku õigus kasutada teadus- ja kultuurisaavutusi ning kehtestatud isiku õigus kaitsta enda loominguga seotud materiaalseid ja moraalseid huve.

IO kaitse on vajalik ka tervele ühiskonnale. Teoste loomine tagab kultuuripärandi säilimise ja tehnoloogia areng annab paremad võimalused kogu majandusele.

IO õiguste kasvav väärtus on edu näitaja, mis muudab need õigused paratamatult ahvatlevaks võltsijatele ja piraatkaubandusega tegelejatele, kellel on küllaldaselt raha ning kellest on saanud tööstuse tasandil tegutsevad ja organiseeritud ettevõtjad.

Suhtumist võltsitud kauba kasutamisse on vaja muuta. Võltstoodetega kauplejad võivad oma tegevusega rahastada kuritegelikke, näiteks terroriorganisatsioone. Kauplemine IO-d rikkuva kaubaga võib tunduda tihti peale süütu tegevus, kuid sellise kauba kasutamisega võivad kaasneda rängad tagajärjed.

Võitlus IO õiguste rikkumistega on vajalik, sest selline rikkumine tekitab majanduslikku, sotsiaalset ja füüsilist kahju inimestele ning kohalikele kogukondadele. See on väikese riskiga n-ö pehme kuritegevus, kuid võib olla seotud organiseeritud kuritegevusega. Koos loovuse ja uuenduslikkusega kasvab IO väärtus ning see omakorda tõmbab endale kurjategijate tähelepanu. See ohustab ettevõtete majandusnäitajaid ning üksikisikute elu ja tervist.

Tegemist on ülemaailmse, mitte ainult riigisisese probleemiga.

IO õiguste rikkumisest on saanud tööstus, mis tapab nii otseselt (ravimid, mänguasjad, varuosad jne) kui ka kaudselt (majandus, maksud, töökohad).

Enamik IO õigusi rikkuvast kaubast on pärit Hiinast, samuti Türgist, Araabia Ühendemiraatidest ja Venemaalt. Samas paljude kaupade päritolumaad ei ole võimalik tuvastada.

Nii ongi IO õiguste rikkumine saanud ühiskonnale väga suureks probleemiks. Ühelt poolt kannatavad IO õiguste omanikud, kes teevad suuri investeeringuid kauba kvaliteedi, turunduse ja tootemargi parandamiseks ning võitlevad turul oma ettevõtte hea nime eest.

Teiselt poolt kannatab tarbija, kes läheb heas usus ostma kvaliteetse ettevõtte või kaubamärgiga toodet, kuid saab kehva kvaliteediga kauba ning toetab seejuures ebaseaduslikku tegevust.

Maksu- ja Tolliamet

Tollikontrolli tegemisel on MTA üks kohustusi jälgida, et üle Euroopa Liidu piiri ei liiguks IO õigusi rikkuvat ja seega keelatud kaupa.

2013. a tehti tollis 219 tollikontrolli, mille eesmärk oli selgitada välja, kas kahtlusalune kaup rikub IO õigusi.

Kontrollitavaid kaupu oli kokku 4576 tk, neist 2045 osutusid võltskaupadeks ning konfiskeeriti.

Väärrib märkimist, et ainult seitsmel juhul oli kontrollitava kaubapartii suurus üle saja toote. Tolli hinnangul ei ole Eesti üldiselt suurte võltskaubapartiide sihtriigiks. Tüüpiliselt on tollis tegemist väikeste saadetistega, suur osakaal (u 75% juhtudest) on veebikauplustest tellitud võltskaupadel. Tolli jaoks on probleemiks, et märkimisväärne osa õiguste valdajatest, kes on esitanud tollile taotluse meetmete rakendamiseks oma õiguste kaitseks, ei pea siiski vajalikuks nende meetmete rakendamist väikeste kaubakoguste korral. Umbes 35% juhtudest on toll kontrollitava kauba vabastanud põhjusel, et õiguste valdaja esindaja ei ole tolli pöördumisele reageerinud või on teatanud, et kogus on sellega tegelemiseks liiga väike.

Politsei- ja Piirivalveamet

Kriminaalpolitsei juhindub enda töös siseministri ja justiitsministri vahelisest kokkuleppest, millega määratakse riigi kuritegevusevastased prioriteedid. Intellektuaalse omandi vastased süüteod prioriteetide hulka ei kuulu. See tähendab, et regulaarset sihtsuunitlusega järelevalvet politsei poolt selle valdkonnaga seoses ei toimu ning peamiselt avastatakse sellised rikkumised üldise kontrolli käigus või laekunud info alusel. Menetluslikus mõttes pöörab politsei selles valdkonnas peatähelepanu isikutele, kelle eesmärk on varalise kasu saamine, ehk nendele, kelle tegevusel on äriiline eesmärk. Samas esineb teadaolevalt ka juhtumeid, kus näiteks piraattarkvara kasutatakse äriühingu igapäevatoös.

Väärteomenetlus

PPA puutub rohkem kokku autoriõiguse seadusega, milles sätestatud väärteokoosseisude menetlemise pädevus on politseile antud. §-des 812–814 sätestatud väärtegude puhul on politseiasutusel ka õigus väärteo toimepanemise vahetuks objektiks olnud ese konfiskeerida. Väärteigusid menetletakse väärteomenetluse seadustiku, konfiskeerimisel ka karistusseadustiku alusel. Kuna nimetatud väärteosjades ei ole karistusena ette nähtud aresti, viib politsei ise menetluse lõpuni ja teeb karistamisotsuse. Ka konfiskeerimise eesmärgil ei ole vaja kohtusse pöörduda, sest politseile on antud konfiskeerimisõigus.

Kriminaalmenetlus

Regulatsioon – lähtutakse kriminaalmenetluse seadustikust ja KarS-i 14. peatükis „Intellektuaalse omandi vastased süüteod” sätestatust.

2013. aastal registreeritud kuritegude arv kokku oli 37 juhtumit, mis jagunesid alljärgnevalt:

- § 219 Autorsuse rikkumine – 2 juhtumit;
- § 222 Piraatkoopia valmistamine – 6 juhtumit;
- § 223 Teose ja autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti ebaseaduslik üldsusele suunamine – 13 juhtumit;
- § 224 Piraatkoopiaga kauplemine – 4 juhtumit;
- § 226 Patendi, kasuliku mudeli, kaubamärgi, tööstusdisainilahenduse ja mikrolülituse topoloogia omaniku ainuõiguse rikkumine – 6 juhtumit;
- § 227 Võltsitud kaubaga kauplemine – 6 juhtumit.

Justiitsministeerium

Õigusloomelise saavutusena tuleb kindlasti ära märkida ühtse patendikohtu kokkuleppe allkirjastamine 25 Euroopa Liidu liikmesriigi poolt tõhustatud koostöö raames. Ühtse patendikohtu kokkulepe allkirjastati 19.02.2013 ja see vajab kehtima hakkamiseks liikmesriikides ratifitseerimist. Uue kohtusüsteemi tegevuse alguseks planeeritakse 01.01.2015, ettevalmistustööd kohtu tööks vajalike reglementide loomiseks käivad. Eesti kasutas koos Rootsi ja teiste Baltimaadega kokkuleppes sisalduvat võimalust luua regionaalne kohtudivisjon, mis hakkab põhikohaga tegutsema Stockholmis ja võimaldab vaidlusi lahendada kõigis regionaaldivisjoni riikides.

2013. aastal algasid läbirääkimised ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi ettepaneku üle kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 207/2009 ühenduse kaubamärgi kohta.

Riigisiselt on 2013. aasta kõige olulisemaks seadusloomeliseks arenguks jätkuv intellektuaalomandiõiguse kodifitseerimine, mille lõplik tulemus peab valmima 2014. aasta sügiseks. Rohkem teavet intellektuaalse omandi kodifitseerimise projekti kohta leiab [intellektuaalse omandi ajaveebist](#).

Eesti Autoriõiguste Kaitse Organisatsioon

MTÜ EAKO alustas tegevust 2. jaanuaril 1999. aastal, et võidelda autoriõiguse rikkumistega Eestis. EAKO tegevuse peaesmärk on avastada ja tõkestada autoriõiguse seadusega kaitstavate objektide ebaseaduslik kasutamine Eesti Vabariigis. EAKO keskendub peamiselt filmi, muusika ja interaktiivsete mängude autoriõiguste kaitsele. Rohkem kui 13 aasta pikkuse tegevuse käigus on organisatsioon etendanud põhirolli autoriõiguse rikkumiste osatähtsuse vähendamisel Eestis.

Internetis toimuvad autoriõiguse rikkumised moodustavad kaalukaima osa EAKO tööst autoriõiguse rikkumiste tõkestamisel.

Kõige probleemsemad IO õigusi rikkuvat sisu pakkuvad veebikeskkonnad on:

- kasutajate poolt genereeritud sisuga veebikeskkonnad, nt Youtube, Grooveshark, Kinostok jt. 2013. aastal tuvastati ja lõpetati neis keskkondades 35 239 õigusrikkumist;
- failimahutuskeskkonnad (*cyberlockers*), nt Hotfile, Rapidshare, Fileserve, jmt ning nende linke jagavad foorumid. 2013. aastal tuvastati ja lõpetati neis keskkondades 16 579 õigusrikkumist;
- avalikud ja piiratud ligipääsuga FTP-serverid. 2013. aastal tuvastati ja lõpetati 8034 õigusrikkumist;
- veebilehed (sh veebiraadiod, Torrent Trackeri veebilehed, Torrenti otsingumootorid). 2013. aastal tuvastati ja suleti õigustrikkuv sisu 22 veebilehel.

2013. aasta novembrikuu seisuga on EAKO tuvastanud ja lõpetanud 59 874 veebikeskkonnas toime pandud õigusrikkumist. EAKO on tuvastanud ja sulgenud 318 veebikuulutust/oksjonit, kaalukaim osa füüsilise piraatluse juhtumitest toimub veebikeskkondade vahendusel.

Põllumajandusministeerium

Põllumajandusministeerium osaleb OECD pestitsiidide töögruppi abistavas võrgustikrühma ONIP töögrupi töös (ONIP-i mandaat kehtib kuni 31. detsembrini 2016), mis on võtnud eesmärgiks luua pestitsii-

dide rahvusvahelise illegaalse kaubanduse vastu võitlemise ülemaailmne liit. Tegemist on võrgustikuga, mis täidab illegaalsete pestitsiidide rahvusvahelise kaubanduse vastases võitluses olulisi ülesandeid.

Põllumajandusministeerium teeb koostööd Saksa Föderatsiooni Majandusministeeriumi Taimekaitse Inspektsiooniga. Põllumajandusministeeriumi teavitatakse kahtlaste saadetiste saabumisest või saabumise võimalusest Eestisse (valdavalt kauba saabumisest sadamasse), info edastatakse ka MTA-le.

Mis on illegaalne taimekaitsevahend?

Illegaalseks taimekaitsevahendiks võib lugeda nt naaberriigist oma tarbeks sissetoodud, kuid Eestis turule mittelubatud taimekaitsevahendit, samuti võltsitud ja piraatkaupa.

Ülemaailmne taimekaitsevahendite käive on u 30 miljardit eurot, sellest Euroopa käive u 9 miljardit eurot.

Prokuratuur

Prokuratuur lahendab ainult konkreetsete kriminaalasjadega seotud küsimusi. Järelevalve meetmete kasutamine on politsei ja piirivalve seaduse kohaselt eelkõige politsei pädevuses.

Põhja Ringkonnaprokuratuur on 2013. aastal:

- kohtusse saatnud ühe kriminaalasja (KarS § 226 lg 2 järgi);
- alustanud kaht kriminaalmenetlust;
- jätnud kriminaalmenetluse alustamata kahe avalduse alusel;
- jätnud kaebuse rahuldamata neljal korral (s.o kannatanu kaebus politsei otsuse kohta, millega jäeti kriminaalmenetlus alustamata);
- lõpetanud menetluse KrMS § 202 alusel kolmel korral;
- lõpetanud menetluse KrMS § 203 alusel ühel korral;
- lõpetanud menetluse KrMS § 200, § 199 lg 1 p 1 alusel ühel korral.

Suurematest juhtumitest võib mainida, et aastal 2013 tehti ühes Põhja Ringkonnaprokuratuuri asjas süüdimõistetv kohtuotsus kaubamärgi rikkumise kohta. Nimetatud kohtuotsusest on ilmunud ajaleheartikkel [„Peetri Pizza võitis kaubamärgilahingu”](#).

Eesti Intellektuaalomandi ja Tehnoloogiasirde Keskus

MTÜ Eesti Intellektuaalomandi ja Tehnoloogiasirde Keskus (EITK, endine Patendiinfo Keskus) on teutsenud alates 2013. aasta jaanuarikuust ja pakkunud intellektuaalomandialaseid tugiteenuseid kõigile valdkonnast huvitatuile. Tehakse IO-uuringuid, pakutakse infoteenuseid, nõustatakse ettevõtteid IO küsimustes ja korraldatakse koolitusi. EITK käsutuses on mahukas IO õiguskaitse raamatute ja ajakirjade fond.

Kuivõrd IO õiguste jõustamine on siseturu arenemiseks esmatähtis, pöörab EITK järjest suuremat tähelepanu just IO õiguste jõustamisega seonduvale ja avalikkuse teadlikkuse suurendamisele.

Üldsuse IO teadlikkuse parandamiseks korraldab EITK laiemale avalikkusele mõeldud seminare, pakub ettevõtetele koolitusi ja osaleb koostööpartnerite teabepäevadel.

EITK aastal 2013

Mitmesajal korraldati vastavalt klientide infopäringutele, tehti üle saja patendiuringu ja nõustati ettevõtjaid intellektuaalomandi küsimustes.

Koostöös patendivolinikega korraldati neli intellektuaalomanditeemalist seminari, mis töid kohale rohkelt huvilisi:

- „**Ühenduse patent – mis see on?**”, 19.02.2013. Seminari viis läbi patendivolinik Margus Sarap.
- „**Kaitsmise strateegia – miks valida üks või teine tee?**”, 30.04.2013. Seminari viisid läbi patendivolinikud Margus Sarap ja Mikk Putk.
- „**Kuidas muuta tehnilist lahendust uudseks ja anda talle leiutustase?**”, 23.09.2013. Koolituse raames tutvustati praktiliste näidete abil, kuidas patenteerida leiutist, mis enda loomult sarnaneb juba varem patenteeritud leiutistega. Seminari viisid läbi Sarap ja Partnerid Patendibüroo ning EITK esindajad.
- „**Kaubamärgiõiguse A ja O**”, 14.11.2013. Seminari raames käsitleti järgnevaid teemasid: kuidas, millisena ja kus peaks kaubamärgi registreerima, millal ja miks on ettevõttel mõtet kaubamärgi õiguskaitseks investeerida, milliseid eeliseid annab registreeritud kaubamärk, kuidas registreeringust tulenevaid õigusi teostada. Seminari viis läbi patendibüroo RestMark patendivolinik Kaie Puur.

01.10.2013 toimus Tallinna ettevõtluspäeva raames Viru konverentsikeskuses EITK seminar „Võltskaubandus ja intellektuaalomandi kaitse Eestis”. Seminaril anti ülevaade võltskaubanduse levikust Eestis, selle ohtudest kohalikule ettevõtjale ning intellektuaalomandi riigisisese ja rahvusvahelisest kaitsest.

23.–25.10.2013 toimus Tallinnas rahvusvahelise intellektuaalomandi ühenduse Innovaccess (<http://www.innovaccess.eu/>) konverents, mida korraldas EITK. Üritusel osalesid eksperdid Iirimaalt, Portugalist, Prantsusmaalt, Saksamaalt, Taanist ja mujalt. Konverentsil pandi paika täpsem tegevuskava 2014. aastaks.

27.–28.11.2013 toimus õiguskaitseorganitele mõeldud rahvusvaheline seminar „**A practical training seminar for Estonian Police and Customs officers enforcing Intellectual Property Rights**”. Seminari korraldamise partner oli The Anti-Counterfeiting Network REACT (<http://www.react.org/>). Seminaridel tutvustati kaubamärke, disainilahendusi ja patente; näidati praktilisi erinevusi originaalide ning võltsingute vahel ja anti kasulikke teavet, mida teha rikkumise kahtluse korral. Lektoritena astusid üles selliste mainekate rahvusvaheliste ettevõtete nagu Nike, L'Oreali, Canoni, Puma ja Louis Vuittoni esindajad. 27. novembril toimus seminar Narvas hotellis Inger ja 28. novembril Tallinnas Meriton Grand Conference & Spa Hotellis.

Tehti algust mitme IT-projektiga, mille eesmärk on lihtsustada tulevikus intellektuaalomandit puudutava info kättesaamist. Praeguseks on valminud [intellektuaalomandi kalkulaator](#), mis võimaldab kõigil soovijatel välja arvutada, palju läheks ligikaudu maksma patendi, kasuliku mudeli, kaubamärgi või tööstusdisainilahenduse registreerimine ja jõushoidmine eri riikides.

Koostöös Ameerika Ühendriikide suursaatkonnaga valmis uue ülesehitusega autoriõigust käsitlev portaal www.autor.ee ning mobiilne veebilahendus. Kõigil huvilistel on portaali kaudu võimalik esitada autoriõigusteteemalisi küsimusi valdkonna spetsialistidele. Küsimustele vastuste saamiseks tuleb minna leheküljele autor.ee, saata enda küsimus spetsialistile ning peagi antakse teile vastus koos selgitustega.

2013. aasta jooksul anti välja mitu teavikut, millest kõige mahukam oli 2012. aastat käsitlev intellektuaalse omandi kaitse aastaraport, kus kirjeldati üksikasjalikult intellektuaalomandi kaitse hetkeseisu, arengut ja probleeme Eestis.

Rahvusvaheliste projektide raames tehti koostööd eri organisatsioonide ja asutustega. Käidi nõustamas arenguriikide patendiameteid ning ettevõtjaid.

19.–23.11.2013 osales EITK delegatsioon Moldovas toimunud messil „Infoinvent 2013” ning selle raames toimunud innovatsiooni ja tehnoloogisiiret käsitleval konverentsil. Messil osalesid innovatsiooni edendavad ettevõtted ja asutused Moldovast, Rumeeniast, Sloveeniast, Valgevenest, Hiinast, Itaaliast ja Eestist ning Euroopa Patendiameti esindajad. Kohtuti Moldova Intellektuaalomandi Büroo (AGEPI) esindajatega, et arutada võimalikke koostööteemasid tulevikus.

2014. aastal aitab EITK Euroopa Liidu idapartnerluse projekti raames Kõrgõzstani ametkondi intellektuaalomandialase teabe vahendamisel ja teadlikkuse suurendamisel.

Annual report on intellectual property protection 2013 – summary

The protection of intellectual property is essential for everyone. It is important, for example, for the better management of our personal needs, increasing our level of education and enjoying cultural values. The United Nations Universal Declaration of Human Rights established the right of the individual to use achievements in science and culture and regulates our right to protect the material and moral benefits associated with the our creative output.

The protection of intellectual property is also necessary for the whole society. The creation of works guarantees the preservation of cultural heritage, and the development of technology provides better opportunities for the entire economy.

The attitude towards the usage of such products must be changed. Those who trade in counterfeit goods can use the profit from their activities to finance criminal organizations, for example, terrorists. Often trading in products violating intellectual property rights might seem guiltless, but the use of such products can bring about rather sad consequences.

The increasing value of intellectual property rights is an indicator of success, which also inevitably makes these rights attractive for counterfeiters and traders in pirated products who have sufficient monetary resources and have become organized enterprises operating on an industrial scale.

Combat against violations of intellectual property rights is necessary because the violation of intellectual property rights causes economic, social and physical damage to people and local communities. This is what is called low risk soft crime, but it can be connected with organized crime. The value of intellectual property increases along with creativity and innovation, which attracts the attention of criminals. This poses a threat to the economic indicators of companies as well as the life and health of individuals.

This is not just a national but a global problem.

The violation of intellectual property rights has transformed into an industry that kills both directly (medicines, toys, spare parts, etc.) and indirectly (through the economy, taxes, jobs).

The majority of the products violating intellectual property rights originate from China as well as Turkey, the United Arab Emirates and Russia. The country of origin for some products cannot be determined.

Consequently, the violation of intellectual property rights has become a crucial problem for society. On the one hand, it negatively impacts the holders of intellectual property rights, who make huge investments in the quality of products, marketing and brand improvement and compete for the good reputation of their companies on the market.

On the other hand, it has a negative impact on the consumer, who intends to buy a product with a high-quality brand or from a good company in good faith, but receives a low-quality product and at the same time supports illegal activity.

1. Estonian Tax and Customs Board

One of the obligations of the Estonian Tax and Customs Board when it performs customs checks is to ensure that no products that violate intellectual property rights, and which are thus forbidden, cross the borders of the European Union.

In 2013, the customs performed 219 customs checks with a view to determining whether the suspected products had violated intellectual property rights.

The amount of checked goods constituted 4,576 units, of which 2,045 were identified as counterfeit and were confiscated.

It is worth mentioning that it was only in one case that the size of the checked consignment of goods exceeded 100 units. According to customs, Estonia in general is not a destination country for large amounts of counterfeit goods. Typically, customs have to deal with small-scale consignments, and a large percentage of these (around 75% of cases) is counterfeit goods ordered from online stores. The problem that customs faces is that the majority of the holders of intellectual property rights who have applied for customs to implement measures for the protection of their rights still do not consider the implementation of such measures necessary in the case of small consignments of goods. In around 35% of cases customs released the goods being checked due to the fact that the representative of the holder of the rights did not respond to the relevant application from customs or stated that the amount of goods was too small to deal with.

2. Police and Border Guard Board

In its operations, the Central Criminal Police is regulated by an agreement between the Minister of the Interior and the Minister of Justice establishing the priorities of the state in its combat against crime. Crimes that violate intellectual property rights are not included in the priorities.

This means that the police do not perform any regular targeted monitoring associated with the sphere in question, and such violations are primarily discovered in the course of general checks or on the basis of received information. As far as the procedural aspect of this sphere is concerned, the police pay most attention to persons whose objective is to obtain material profit – and who operate with commercial purposes. At the same time, there are known to be cases when, for example, pirate software is used in the everyday operations of a company.

Misdemeanour procedures

The Police and Border Guard Board is more associated with the Copyright Act as the police are capable of conducting misdemeanour proceedings concerning offences established in the above act. The police are also entitled to confiscate items that have become a direct object of the offence for offences established in Articles 812–814. Misdemeanour proceedings are performed on the basis of the Code of Misdemeanour Procedures, and if items are confiscated, that is done on the basis of the Penal Code. As arresting the offender is not prescribed as a form of punishment for the above misdemeanours, the police complete the proceedings and make the sentencing decision themselves. No application to court is necessary for confiscation either because the police hold the right to confiscate.

Criminal procedures

Regulation – the provisions of the Code of Criminal Procedure and Chapter 14 of the Penal Code ‘Offences Against Intellectual Property’ shall be observed.

The number of registered crimes in 2013 constituted 37 cases distributed in the following way:

- Art. 219 Violation of authorship – 2 cases
- Art. 222 Manufacture of pirated copy – 6 cases

- Art. 223 Illegal communication of the object associated with the work and copyright to the public – 13 cases
- Art. 224 Trade in pirated copies – 4 cases
- Art. 226 Violation of the exclusive rights of the owner of a patent, utility model, trade mark, industrial design or layout-design for an integrated circuit – 6 cases
- Art. 227 Trade in counterfeit goods – 6 cases

3. Ministry of Justice

One of the legislative achievements to be mentioned in the first place is undoubtedly the signing of the Agreement on the Unified Patent Court by 25 European Union Member States as part of enhanced co-operation. The Agreement on the Unified Patent Court was signed on 19 February 2013 and needs to be ratified by Member States in order for it to enter into force. The new court system is planned to start functioning on 1 January 2015; final preparations are under way for the development of the necessary rules and regulations. Together with Sweden and the other Baltic States, Estonia has exploited the opportunity to establish a regional court division, which will start operating with its headquarters in Stockholm and will facilitate the resolution of disputes in all the states of the division.

In 2013, negotiations began concerning the proposal for a European Parliament and Council directive on the unification of the legal acts of the member states governing brands as well as concerning the European Parliament and Council regulation which is to amend Council regulation (EC) No. 207/2009 on the Community trade mark.

The most important legislative development of 2013 within the country is the continuing codification of intellectual property rights, which is to provide its final output in the autumn of 2014. Detailed information about the project for the codification of intellectual property is available on the following web page: <https://ajaveeb.just.ee/intellektuaalneomand/>.

4. Estonian Organisation for Copyright Protection (EOCP)

The non-profit association EOCP was established on 2 January 1999 to combat copyright violations in Estonia. The main purpose of the EOCP's activity is to identify and stop the illegal use of objects protected by the Copyright Act in the Republic of Estonia. The activities of the EOCP mainly focus on the protection of the copyright on films, music and interactive games.

During more than 12 years of operations, the organization has played a major role in decreasing the number of copyright violations in Estonia.

Copyright violations committed over the internet form the largest share of the EOCP's work for the prevention of copyright violations.

The most problematic online environments that provide content violating intellectual property rights are:

- Web environments with user-generated content – YouTube, grooveshark, kinostok, vk, etc. In 2013, 35,239 offences were identified and stopped in these environments.
- File hosting services (cyberlockers) – for example, hotfile, rapidshare, fileserve, etc., and the forums sharing links to these. In 2013, 16,579 offences were identified and stopped in these environments.

- Public and limited access FTP servers. In 2013, 8,034 offences were identified and stopped.
- Web pages (including online radio, torrent/tracker web pages, torrent search engines). In 2013, copyright violating content was identified and blocked on 22 web pages.

As of November 2013, the EOCP has identified and stopped 59,874 online offences.

As of November 2013, the EOCP has identified and terminated 318 online advertisements/auctions: a major part of physical piracy cases take place through intermediaries in online environments.

5. Ministry of Agriculture

The Ministry of Agriculture participates in the work of the ONIP (Network on Illegal Trade in Pesticides) working group assisting the OECD Working Group on Pesticides (the current ONIP mandate valid until 31 December 2016), which has set the goal of establishing a Global Alliance against the illegal international trade of pesticides. This is a network that performs important tasks in the combat against the illegal international trade of pesticides.

The Ministry of Agriculture maintains cooperation with the Plant Health Inspection Service and Ministry of Economy of Germany. The cooperation implies that the partners inform the Ministry of Agriculture about the arrival or a probability of the arrival of suspicious consignments to Estonia (mainly the arrival of goods to a port), and the relevant information is forwarded to both the Estonian Tax and Customs Board and The Agricultural Board.

What is an illegal plant protection product?

The notion of an illegal plant protection product also applies, for instance, to plant protection products brought in from a neighbouring country for private use but which not permitted on the Estonian market as well as counterfeit and pirated products.

The global turnover of plant protection products constitutes around 30 million euros, with the share in Europe reaching around 9 million euros (Bayer, Kuwait. 2013).

6. Prosecutor's Office

The Prosecutor's Office only resolves issues associated with particular criminal cases. The use of monitoring measures is part of the competence of the police according to the Police and Border Guard Act.

In 2013, the Northern District Prosecutor's Office:

- sent 1 criminal case to court (pursuant to Art. 226(2) of the Penal Code)
- initiated 2 criminal proceedings
- dismissed the initiation of criminal proceedings on the basis of two applications
- dismissed complaints in four cases (i.e. the victim filed a complaint against the decision of the police, and criminal proceedings on the cases were not initiated)
- terminated proceedings on the basis of Art. 202 of the Code of Criminal Procedure in three cases
- terminated proceedings on the basis of Art. 203 of the Code of Criminal Procedure in one case

- terminated proceedings on the basis of Art. 199(1)(1) and Art. 200 of the Code of Criminal Procedure in one case

As far as large-scale cases are concerned, a judgment of conviction was made by the court concerning a trademark infringement case forwarded by the Northern District Prosecutor's Office in 2013. The newspaper article about the above judgment can be accessed at: <http://eesti.info/uudised/uudis.php?uid=1697365>

7. Estonian Intellectual Property and Technology Transfer Centre

The Estonian Intellectual Property and Technology Transfer Centre foundation (EIPTTC, the former Patent Information Centre) has operated since the end of January of 2013 providing support services in the sphere of intellectual property to anyone interested in the subject. It performs intellectual property research, provides information services, advises companies in issues related to intellectual property and organizes courses. There is a substantial stock of books and journals on legal protection of intellectual property at the disposal of the EIPTTC.

As the enforcement of intellectual property rights is of paramount importance to the development of the domestic market, the EIPTTC is paying more and more attention to issues associated with the enforcement of intellectual property rights and increasing public awareness.

In order to increase public awareness of intellectual property issues, the EIPTTC organizes seminars intended for the general public, provides training for companies and participates in partners' information events.

EIPTTC in 2013

We helped customers in their inquiries for information on several hundred occasions, performed over a hundred cases of patent research and advised entrepreneurs on intellectual property matters.

In cooperation with patent attorneys, we organized four intellectual property seminars, which attracted plenty of interested members of the public:

- The community patent: what is it? – 19 February 2013. The seminar was hosted by patent attorney Margus Sarap.
- Strategy of protection: why choose one or another method – 30 April 2013. The seminar was hosted by patent attorneys Margus Sarap and Mikk Putk.
- How to make a technical solution novel and give it an inventive step? – 23 September 2013. The seminar was held as an introduction to patenting an invention whose nature is similar to an existing patented invention. The seminar was hosted by Sarap & Partners patent agency and representatives of the EIPTTC.
- Trademark law A to Z – 14 November 2013. The following topics were discussed during the seminar: how and where to register a trademark, and what it should be like; when and why it would be sensible for a company to invest in trademark protection; which advantages a registered trademark provides; and how to exercise the rights provided by registration. The seminar was hosted by patent attorney Kaie Puur from RestMark patent agency.

On 1 October 2013, the EIPTTC held a seminar on 'Trade in counterfeit products and protection of intellectual property in Estonia' at the Viru Conference Centre as part of Tallinn Entrepreneurship Day 2013. The seminar provided an overview of the spread of trade in counterfeit products in Estonia, its dangers

for the local entrepreneur, and domestic and international protection of intellectual property.

Innovaccess, the European Network of National Intellectual Property Offices (<http://www.innovaccess.eu>), held a conference over 23–25 October in Tallinn organized by the EIPTTC. Among the speakers at the conference, there were participants from Ireland, Portugal, France, Germany and other countries. The conference resulted in the development of a more specific schedule for 2014.

The international event 'A practical training seminar for Estonian Police and Customs officers enforcing Intellectual Property Rights' was held for law enforcement agencies on 27–28 November 2013. The partner organising the seminar was the Anti-Counterfeiting Network REACT – <http://www.react.org>. During the seminars trademarks, design solutions and patents were introduced, practical differences between genuine and counterfeit products were displayed and useful information about what to do if a violation is suspected was provided. The speakers included representatives of such famous international companies as Nike, L'Oreal, Canon, Puma and Louis Vuitton. On 27 November, the seminar took place in Narva at the Inger Hotel, and on 28 November, in Tallinn, at the Meriton Grand Conference & Spa Hotel.

Several IT projects were instigated with a view to making access to information about intellectual property easier in the future. The intellectual property calculator has now been completed, which allows anyone to calculate how much registering and maintaining the validity of a patent, utility model, trademark or industrial design solution would cost in different countries.

Cooperation between the EIPTTC and the embassy of the United States of America resulted in the creation of the portal <http://www.autor.ee> with a new structure and a mobile web solution. Now anyone can ask the relevant specialist about copyright through the portal. Having your questions answered is easy: go to the autor.ee page, send your question to the specialist and you will soon receive a valid answer with explanations.

2013, several publications were issued, the largest being the 2012 annual report on the protection of intellectual property, which provides a detailed description of the current state, development and problems in the protection of intellectual property in Estonia.

Within international projects, we have cooperated with a variety of organizations and institutions. We also provided counselling for patent boards and entrepreneurs in developing countries.

On 19–23 November 2013, the EIPTTC delegation participated in the 'Infoinvent' fair in Moldova and the conference on innovation and technology transfer held as part of the event. The participants at the fair included innovation-promoting companies and institutions from Moldova, Romania, Slovenia, Belarus, China, Italy and Estonia as well as the European Patent Office. A meeting with the representatives of the State Agency on Intellectual Property of the Republic of Moldova (AGEPI) was also held to discuss the potential future cooperation.

In 2014, we will be helping different authorities in Kyrgyzstan on information exchange and increasing awareness within the European Union Eastern partnership project.

Lühendid

IO – intellektuaalne omand
EITK – Eesti Intellektuaalomandi ja Tehnoloogiasirde Keskus
EAKO – Eesti Autoriõiguste Kaitse Organisatsioon
MTA – Maksu- ja Tolliamet
WCO – Maailma Tolliorganisatsioon
TRIPS – IO õiguste kaubandusaspektide leping
MoU – vastastikuse mõistmise memorandum
PPA – Politsei- ja Piirivalveamet
RT – Riigi Teataja
AutÕS – autoriõiguse seadus
KarS – karistusseadustik
KrMS – kriminaalmenetluse seadustik
MPAA – Motion Pictures Association of America
SCEE – Sony Computer Entertainment Europe Ltd
IFPI – International Federation of Phonographic Industry
NCB – Nordisk Copyright Bureau
BSA – Business Software Alliance
EPA – Eesti Patendiamet
EPO – Euroopa Patendiorganisatsioon
WIPO – Maailma Intellektuaalomandi Organisatsioon
OHIM – Siseturu Ühtlustamise Amet
WTO – Maailma Kaubandusorganisatsioon
AIPPI – Intellektuaalomandi Kaitse Rahvusvaheline Assotsiatsioon
IP-Watch – Intellectual Property Watch
EL – Euroopa Liit
CCMAA – tollikoostöö ja vastastikuse haldusabi leping
KOM – Euroopa Komisjon
UNECE – ÜRO Euroopa Majanduskomisjon
CECI – Majandusliku Koostöö ja Integratsiooni Komitee
ICC – Rahvusvaheline Kaubanduskoda
INTA – Rahvusvaheline Kaubamärgi Assotsiatsioon
WHO – Maailma Terviseorganisatsioon

Tähtsamad õigusaktid

- AutÕS – autoriõiguse seadus – <https://www.riigiteataja.ee/akt/128122011005>
- KaMS – kaubamärgiseadus – <https://www.riigiteataja.ee/akt/128122011004>
- PatS – patendiseadus – <https://www.riigiteataja.ee/akt/128122011013>
- TDKS – tööstusdisaini kaitse seadus – <https://www.riigiteataja.ee/akt/128122011045>
- TÕAS – tööstusomandi õiguskorralduse aluste seadus – <https://www.riigiteataja.ee/akt/128122011046>
- KasMS – kasuliku mudeli seadus – <https://www.riigiteataja.ee/akt/128122011010>
- GTKS – geograafilise tähise kaitse seadus – <https://www.riigiteataja.ee/akt/128122011002>
- MTKS – mikrolülituse topoloogia kaitse seadus – <https://www.riigiteataja.ee/akt/128122011012>
- TS – tolliseadus – <https://www.riigiteataja.ee/akt/105072013016>
- WIPO konventsioon – <https://www.riigiteataja.ee/akt/13149537>
- TRIPSi leping – http://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/analytic_index_e/trips_e.htm
- Berni konventsioon – <http://www.wipo.int/treaties/en/ip/berne>
- WIPO autoriõiguse leping – <http://www.wipo.int/treaties/en/ip/wct>
- Tööstusomandi kaitse Pariisi konventsioon – <https://www.riigiteataja.ee/akt/13088459>
- Patendiõiguse leping – <https://www.riigiteataja.ee/akt/262131>
- Budapesti leping – <https://www.riigiteataja.ee/akt/13075682>
- Nizza kokkulepe – <https://www.riigiteataja.ee/akt/13071057>
- Madridi protokoll – http://www.wipo.int/treaties/en/registration/madrid_protocol
- Locarno kokkulepe – <https://www.riigiteataja.ee/akt/13082413>
- Haagi kokkulepe – <https://www.riigiteataja.ee/akt/78567>
- Nõukogu määrus (EÜ) 1383/2003 – <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:02:13:32003R1383:ET:PDF>
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 608/2013 tekst – http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2013.181.01.0015.01.EST



Eesti Intellektuaalomandi ja Tehnoloogiasiirde Keskus

Teaduspargi 8
12618 Tallinn

info@eitk.ee
www.eitk.ee
Telefon 641 1250